

USPOREDBA POSLOVANJA ODABRANIH POSLOVNIH SUBJEKATA U SEKTORU HOTELIJERSTVA

Mofardin, Gabriel

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:742421>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-18**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
„Dr. Mijo Mirković“

GABRIEL MOFARDIN

USPOREDBA POSLOVANJA ODABRANIH POSLOVNIH SUBJEKATA U SEKTORU
HOTELIJERSTVA

Diplomski rad

Pula, 2022.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
„Dr. Mijo Mirković“

GABRIEL MOFARDIN

USPOREDBA POSLOVANJA ODABRANIH POSLOVNIH SUBJEKATA U SEKTORU
HOTELIJERSTVA

Diplomski rad

JMBAG: 0303072635, redoviti student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Računovodstvene specifičnosti pojedinih djelatnosti

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ksenija Černe

Pula, Srpanj 2022.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za magistra ekonomije/poslovne ekonomije ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom

_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljane na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. POJAM, OBILJEŽJA I RAZVOJNE FAZE TURIZMA.....	3
2.1. Pojam i obilježja turizma	3
2.2. Razvojne faze turizma	5
2.3. Vrste turizma	8
3. HOTELIJERSTVO.....	11
3.1. Pojam hotelijerstva	11
3.2. Vrste hotela	12
3.3. Povijesni razvoj hotelijerstva.....	14
3.4. USALI sustav.....	17
3.5. Statistička obilježja hotelijerstva u svijetu	22
4. Hotelijerstvo u RH.....	28
4.1. Općenito o turizmu i hotelijerstvu u Republici Hrvatskoj	28
4.2. Valamar Riviera d.d.	31
4.3. Maistra d.d.....	35
5. TEMELJNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI	38
5.1. Općenito o temeljnim financijskim izvještajima	38
5.2. Bilanca.....	38
5.3. Aktiva.....	40
5.4. Pasiva.....	43
5.5. Račun dobiti i gubitka	45
6. ANALIZA POSLOVANJA NA TEMELJU FINACIJSKIH POKAZATELJA	47
6.1. Financijski pokazatelji.....	47
6.2. Analiza financijskih izvještaja.....	48
6.3. Pokazatelji likvidnosti.....	48
6.4. Pokazatelji zaduženosti	51
6.5. Pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti	53
6.6. Z - score	56
6.7. Zaključak analize pomoću financijskih pokazatelja.....	58
7. ZAKLJUČAK	59
LITERATURA	61
POPIS SLIKA	63

POPIS TABLICA.....	64
POPIS GRAFIKONA.....	65
POPIS PRILOGA.....	66
SAŽETAK	125
SUMMARY	126

1. UVOD

Financijska analiza skup je tehnika kojom se podatci iz financijskih izvještaja pretvaraju u relevantne informacije. U ovome će se radu pomoću financijskih pokazatelja obraditi financijski izvještaji dvaju konkurenata na turističkom tržištu i prema tome donijeti sud o kvaliteti i uspješnosti poslovanja istih. Financijski izvještaji pružaju informacije o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama istog, a informacije koje sadrži moraju biti objektivno i točno prikazane u skladu sa zakonom obzirom na to da se isti koriste za donošenje poslovnih odluka, određivanje kreditnog rejtinga i brojne druge aktivnosti.

Rad je podijeljen na šest glavnih cjelina. Započinje uvodom gdje se ukratko opisuje problematika i cilj rada, postavlja hipoteza i utvrđuju metode istraživanja koje su korištene prilikom sastavljanja rada. Druga cjelina odnosi se na turizam gdje se isti definira i pobliže opisuje njegova uloga u današnjem društvu. Uz kratak povijesni osvrt, utvrđuju se i vrste turizma sa kojima se zaključuje druga cjelina rada. Treća cjelina odnosi se na hotelijerstvo, što ono znači i predstavlja. Definiraju se zakonom utvrđene vrste smještajnih objekata i njihove djelatnosti i predstavljaju USALI standardi, računovodstveni standardi namijenjeni hotelijerskom sektoru. Uz pregled statističkih podataka i trendova u hotelijerstvu zaključuje se treća cjelina. Četvrta cjelina predstavlja glavne aktere ovog istraživanja, njihovu povijest, portfelj objekata i glavne informacije. Pretposljednja, peta cjelina, prikazuje analizu financijskih izvještaja kroz periode vrhunca turističke sezone 2019. godine, period 2020. godine koji je obilježen virusom COVID-19 te post-krizno razdoblje. Na kraju slijedi zaključak te popis literature.

Problematika istraživanja je poslovanje hotelijerskih objekata u periodu vrhunca turističke sezone 2019. godine, utjecaj pojave virusa na turistički sektor, te oporavak nakon popuštanja zakonskih restrikcija vezanih uz kretanje i okupljanje ljudi. Cilj je utvrditi utjecaj virusa na poslovanje i financijsku stabilnost poduzeća u kriznim razdobljima. Pokazatelji bi trebali jasno pokazivati značajno slabije rezultate u odnosu

na godinu prije, a rezultati godinu nakon pokazati će utjecaj poslovnih odluka i politika poduzeća tokom krize na oporavak poslovanja. Dvije hipoteze će u skladu sa time biti testirane:

H₁: Analiza financijskih izvještaja pokazuje da nastanak krize nije značajno ugrozio poslovanje jednog ili oba poduzeća, što je dokaz financijske stabilnosti.

H₂: Analiza financijskih izvještaja pokazuje znakove oporavka poduzeća nakon krizne 2020. godine.

Nekoliko metoda korišteno je u svrhu ispitivanja navedenih hipoteza, a to su: metoda analize, metoda sinteze, metoda deskripcija, metoda komparacija, metoda indukcije i metoda dedukcije.

2. POJAM, OBILJEŽJA I RAZVOJNE FAZE TURIZMA

2.1. Pojam i obilježja turizma

Turizam (*eng. tourism*) obuhvaća sve odnose i pojave koji proizlaze iz putovanja i boravka turista u nekom mjestu, a da se pri tome ne obavlja gospodarska djelatnost, već se putovanje odvija radi odmora i uživanja te se također ne zasniva trajno prebivališta. Danas je u većini zemalja prihvaćena definicija turizma prema kojoj turizam obuhvaća sve aktivnosti nastale iz putovanja i boravka turista izvan mjesta u kojem uobičajeno borave te da vrijeme boravka nije dulje od jedne godine, međutim definicije turizma počele su se javljati daleko prije pa se tako turizam opisuje kao pojava modernog doba koja je izazvana zbog čovjekove potrebe za odmorom te promjenom sredine i atmosfere u kojoj često boravi, a sve zbog osjećaja radosti i unutarnjeg užitka (Lickonisk, L. J., Jenkic, C. L., 2006).

Riječ „*tourism*“ predstavlja uključenje u tok, njezina pojava seže daleko u prošlost, a sam se turizam sastoji od nekoliko komponenti, koje, kada se sklope u cjelinu daju sliku o tome što zapravo turizam predstavlja. Same komponente koje su sastavi dio turizma jesu: prostorna i vremenska komponenta, obilježja putovanja, a sve to potaknuto je unutarnjih motivom koji čini svrhu samog putovanja. Kada se kaže prostorna i vremenska komponenta, tada se misli na napuštanje mjesta u kojem se često boravi ili živi, vremenski mora biti u rasponu dužem od 24 sata, a kraćem od godine dana kako bi se zadovoljili čovjekovi motivi i želje poput odmora, rekreacije, posjeta rodbini, zdravstvenih razloga, sporta, zabave, ekologije i sl. (Blažev, B., 2007).

Turizam je jedna od najbrže rastućih grana svjetske ekonomije, masivan je i dinamičan pa tako predstavlja jednu od najsloženijih društveno-ekonomskih pojava. Točno definiranje pojave samog turizma u povijesti nije moguće ali povijesni događaji upućuju na to kako se njegovi korijeni sežu u daleko prošlost. Putovanja su se kroz povijest javljala u antičko doba, a vjerojatno i u vremenima prije, stoga, neki turistički teoretičari smatraju kako preteču turizma predstavljaju putovanja bogatih plemića radi

obrazovanja koja su trajala i po nekoliko godina. Naravno, putovanja i motivi istih u prošlosti razlikuju se po mnogočemu od današnjih, prije svega zbog društvenih i ekonomskih karakteristika, brojnosti, socijalnog statusa, ponašanja, vremenske učestalosti i prostorne usmjerenosti te samih oblika putovanja kao i različitih vrsta utjecaja koji utječu na putovanja i motive istih (Lickonisk, L. J., Jenkic, C. L., 2006), (Blažev, B., 2007).

Obzirom da predstavlja djelatnost, u turizmu postoji turistička ponuda, potražnja ali i tržište na kojem one susreću. Turističko tržište mjesto je koje spaja turističku ponudu i potražnju koje možemo podijeliti na emitivno i receptivno turističko tržište, a glavna razlika je u tome da se na emitivnom tržištu nalazi veća koncentracija turističke potražnje, dok se na receptivnom nalazi velika koncentracija turističke ponude. Definicija turističke ponude i potražnje jednaka je definicijama ponude i potražnje kakve poznajemo u ekonomiji općenito, samo je ovdje fokus na sudionike, robu i usluge koji su usko vezani uz sam turizam. Na strani potražnje nalaze se ljudi, turisti, koji se u određenom vremenu žele uključiti u turistička kretanja kako bi koristili različite turističke proizvode koje nudi turistička ponuda. Na strani ponude nalaze se sudionici koji svojim proizvodima i uslugama pridonose povećanju turističke potrošnje i time pridonose gospodarskom rezultatu cijele zemlje/gospodarstva (Lickonisk, L. J., Jenkic, C. L., 2006).

Turizam je višeslojna djelatnost, može se opisati i kao industrijska djelatnost iako formalno gledano ne predstavlja proizvodnju, a inpute i outpute teško je mjeriti. On nema jedinstvenu strukturu već ovisi o brojnim faktorima, stoga se razlikuje od zemlje do zemlje (Lickonisk, L. J., Jenkic, C. L., 2006). Turizam ima vrlo veliku ulogu u globalnom gospodarstvu, prihodi povezani sa turizmom u svjetskoj ekonomiji veći su od dva trilijuna dolara godišnje, a gotovo 1/5 radnih mjesta u svijetu imaju poveznicu sa njime. Ekspozitivna je industrija, ponaša se kao magnet prema investitorima te je efikasan način za promociju imidža zemlje u svijetu. Utječe na razvoj svih aspekata unutar zemlje, bili oni ekonomski, socijalni, kulturni, ekološki ili bilo koji drugi te se njegov efekt može osjetiti kroz otvaranje novih radnih mjesta, priljeva novca i novčanih ekvivalenata te sukladno tomu poboljšanja infrastrukture i cjelokupne kvalitete života.

2.2. Razvojne faze turizma

Kroz povijest, turizam se razvijao u nekoliko faza. Prema Wolfangu Freyeru (1998.) turizam se podijelio na četiri osnovne faze:

- Predfaza – prapovijest do 1850. godine
- Početna faza – 1850. – 1914. godine
- Razvojna faza – 1914. do 1945. godine
- Visoka faza – od 1945. do nadalje.

Predfaza obuhvaća nomade, hodočasnike, otkrića te obrazovanje. U tom periodu putovanja se niti ne smatraju turističkim ali predstavljaju preteču turizma kakvog danas poznajemo. Ova faza odnosi se na putovanja odnosno migraciju ljudi zbog rata i ratnih zbivanja, migracija u nadi pronalaska kvalitetnije okoline za život, potrage za plodnijim tlom za poljoprivredu i uzgoj životinja. Predfaza je obilježena otkrivanjem novih prostora, ljudskom radoznalošću i unutarne potrebe za samodokazivanjem, a također u predfazi dolazi do razvoja kotača i novca koji su uvelike doprinijeli razvoju putovanja. Javlja se gradnja cesta i prometne infrastrukture koja je u kombinaciji sa svim ostalim čimbenicima omogućila lakše kretanje ljudi. vladajuće klase. Nakon feudalizma dolazi do buržoaske revolucije gdje prevlast preuzimaju građanske klase i dolazi do procvata ekonomske, kulturne, umjetničke i političke misli što se reflektira i na ponovno pokretanje putovanja (Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D. i Kesar, O., 2011).

U početnoj fazi dolazi do industrijske revolucije, dolazi do još veće migracije stanovnika, a putovanja su dostupnija širim slojevima društva. Javlja se proces urbanizacije i eksplozivan rast i razvoj grada i gradskih zajednica, otvaranja novih radnih mjesta što je doprinijelo povećanju dohotka i veće potrošnje. U ovoj fazi dolazi do javljanja prvih posredničkih turističke aktivnosti, napisana su prve literature vezane za turizam, a javile su se i znanstvene studije koje su proučavale tu djelatnost. Možemo

reći kako je u početnoj fazi turizam doživio najveći uspon te se stvorila podloga za daljnji razvoj istog (Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D. i Kesar, O., 2011).

Nakon početne faze, uslijedila je razvojna faza gdje su se javile prve državne intervencije u području turizma i turističke organizacije. Vrlo važan trenutak koji je obilježio razvojnu fazu i ostavio veliki utjecaj na turistička putovanja dogodio se 20.06.1936. godine kada su se u Francuskoj radnički sindikati izborili za godišnji odmor u trajanju od 14 dana te je takav odmor bio u potpunosti plaćen. Takvim tijekom događaja, postepeno je došlo do razvoja turističke potražnje, pa se sukladno tomu formirala u turistička ponuda, turizam postaje sve masovniji i prisutniji kod svih slojeva stanovništva, a glavni čimbenik koji je sve to potaknuo je upravo slobodno vrijeme za koje su se sindikati izborili. Državna intervencija koja je spomenuta na početku ovom odlomka odnosila se na ulaganja u infrastrukturu, transportna sredstva i smještajne objekte (Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D. i Kesar, O., 2011).

Visoka faza, prema Freyeru, započela je 1945. godine te još uvijek traje, a turizam je postao masovna pojava. Postepenim razvojem tehnologije i novim industrijskim otkrićima, po završetku Drugog svjetskog rata, došlo je do ubrzanog proširenja prometne infrastrukture i prometnih sredstava, pa su kretanja stanovništva bila jeftinija, a putovanja bila sve dostupnija. Svi aspekti turizma, od smještajnih usluga sve do ostalih usluga vezanih uz boravak turista tokom samog putovanja, poboljšani su u ovoj fazi (Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D. i Kesar, O., 2011).

Tablicom 1. ukratko su objašnjene tj. rezimirane glavne stavke pojedine faze razvoja turizma prema Freyeru.

Tablica 1. Freyerove faze razvoja turizma

FAZA	VRIJEME	NAČIN PUTOVANJA	MOTIVACIJA	SUDIONICI
Predfaza	Do 1850.	<ul style="list-style-type: none"> • Pješke • Na konju • Kočije 	<ul style="list-style-type: none"> • Ratovi • Otkrića • Obrazovanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Elita • Plemstvo • Obrazovani ljudi
Početna faza	1850. – 1914.	<ul style="list-style-type: none"> • Vlakovi • Parobrod 	<ul style="list-style-type: none"> • Odmor 	<ul style="list-style-type: none"> • Srednji sloj stanovništva
Razvojna faza	1914. – 1945.	<ul style="list-style-type: none"> • Vlak • Automobil • Autobus • Avion 	<ul style="list-style-type: none"> • Liječenje • Odmor • Trgovina 	<ul style="list-style-type: none"> • Imućni • Radnici
Visoka faza	1945. do danas	<ul style="list-style-type: none"> • Automobil • Avion • Brod 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravstveni razlozi • Odmor • Slobodno vrijeme • Upoznavanje novih kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • Svi sojevi razvijenih zemalja

Izvor: Obrada autora prema: Čavlek N., Bartoluci M., Prebežac D., Kesar O. i suradnici, *Turizam- Ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011.*

2.3. Vrste turizma

Vrste turizma uvjetovane su nizom čimbenika, a najvažniji su istaknuti Slikom 1.

Slika 1. Čimbenici koji utječu na vrste turizma

Grafikon 1.: Obrada autora prema 7. Freyer, W. (1998.) *Tourismus – Einfuehrung in die Fremdenverkehrsoekonomie*, Oldenbur i Lickonisk, L. J., Jenkic, C. L., (2006): *Uvod u turizam, Ekokon, Split*

Svjetska turistička organizacija definirala je vrste turizma, a prema njoj se turizam dijeli na:

(dostupno na:

<https://vguk.hr/multimedia/416bcc7a2f066bf781ed17adc15dca9f25736608c1c23dfb1fab488fcc6a78a18949f3391551171498.pdf>)

- Domaći turizam
- Receptivni turizam
- Emitivni turizam
- Interni turizam
- Nacionalni turizam
- Međunarodni turizam
- Intra regionalni turizam
- Inter regionalni turizam

Detaljnijom analizom ovih oblika turizma, ove se vrste mogu podijeliti na dodatne podvrste ili tipove turizma, koji su i u općoj populaciji više prihvaćeni i češće korišteni nazivi, a to su: (dostupno na:

<https://vguk.hr/multimedia/416bcc7a2f066bf781ed17adc15dca9f25736608c1c23dfb1fab488fcc6a78a18949f3391551171498.pdf>)

- Obalni turizam
- Ekoturizam
- Kulturni turizam
- Ruralni turizam
- Zdravstveni turizam
- Poslovni turizam
- Gastronomski turizam

- Gradski turizam
- Planinski turizam
- Sportski turizam

U prethodnoj podjeli, spomenuti su samo neki od tipova turizma koje danas poznajemo, a broj je svakako i veći. Gdje će neki od ovih tipova dominirati ovisi o mnogo faktora, a to su geografski, gospodarski, ekonomski, politički, demografski ili bilo koji drugi stoga ćemo se na različitim mjestima susresti sa različitim tipovima turizma. U Republici Hrvatskoj također ovisno o geografskom području, nailazimo na različite tipove turizma. Duž Jadranske obale, naići ćemo na obalni turizam koji je usko vezan za more i morske aktivnosti dok se u Istri uz obalni turizam sve više razvija i gastronomski turizam gdje turisti mogu uživati u domaćim specijalitetima Istarske kuhinje. Istarski krajolik upotpunjen domaćim specijalitetima predstavlja savršen sklad te podlogu za razvoj gastronomskog turizma. Preselimo li se malo više u unutrašnjost Hrvatske, na značaju dobiva i kulturni turizam, gdje svakako možemo spomenuti Hrvatsku kulturnu baštinu te kao takva, npr. Plitvička jezera spadaju u jedno od najposjećenijih kulturnih znamenitosti u RH, a rafting kao oblik sportskog turizma sve je popularniji među turistima pa su tako rijeke Kupa, Korana, Cetina i Zrmanja glavni atraktori turista koji osjećaju potrebu za dodatnom dozom adrenalina i aktivnosti u prirodi. Navedeni primjeri dio su turističkih oblika koji se mogu pronaći na području RH stoga, iz navedenoga, može se uočiti kako je turistička ponuda usko vezana uz geografsko obilježje gdje se ista i nudi (Blažev, B., 2007.).

Kao što je kroz poglavlje spomenuto, turizam je jedan od glavnih kotača gospodarstva diljem svijeta pa su u svijetu sve prisutnija poduzeća koja su usko vezane uz turističku djelatnost. U nastavku, obraditi će se sektor hotelijerstva, kako se kroz povijest razvijao u RH, što predstavlja danas, koja poduzeća dominiraju na domaćem turističkom tržištu te će se detaljnije analizirati hotelijersko poslovanje kroz računovodstvene i financijske aspekte, obraditi glavni pokazatelji uspješnosti poslovanja i predstaviti dva glavna konkurenta domaćeg tržišta i kroz praktičan dio rada prikazati način na koji funkcionira njihovo poslovanje i kako se ono odvijalo u periodu pred pandemiju COVID-a 19, u toku pandemije i u postkriznom razdoblju.

3. HOTELIJERSTVO

3.1. Pojam hotelijerstva

Danas se hotelijerstvo smatra dijelom globalnog poduzetništva, a vrlo se često poslovanje kompanija koje se bave pružanjem usluga smještaja naziva jednom riječju – turizam. Razvojem turizma i turističkog sektora, masovni turizam i povećanje obujma poslovanja dovelo je i do razvoja hotelske industrije pa tako u svijetu možemo naići na kompanije koje na svojim bilančnim pozicijama imaju zabilježene milijarde dolara vrijedne imovine raspoređene diljem svijeta. Osnovni predstavnik hotelske industrije je hotel, međutim to nije jedini ugostiteljski objekt koji se svrstava u tu industriju pa tako možemo naići i na apartmenska naselja i kampove. Naravno, osnovni zadatak je industrije je zadovoljiti osnovne ljudske potrebe za hranom i snom ali se sve češće nailazi na mnoge druge aktivnosti i usluge kojima se nastoji privući u smještajne objekte (Galičić V. 2013.).

Maloprodajna, automobilska i prehrambena industrija vodeće su industrije svijeta, a odmah iza njih smjestila se hotelska industrija stoga je važno naglasiti njenu važnost u gospodarskom razvoju zemalja. Razni izvori izvještavaju kako u pojedinim državama najviše zaposlenih ima upravo u hotelskoj industriji. Značenje je dobila zbog latinsko francuske kombinacije riječi jer na latinskom riječ „*hospes*“ znači gost, dok na francuskom riječ „*hote*“ predstavlja domaćina odnosno gostoprimca.

Svjetska turistička organizacija definira hotel kao smještajni objekt gdje se pružaju usluge smještaja u sobama uključujući i razne druge usluge poput usluge jela i pića, čišćenje i pospremanje soba u dnevnim intervalima te je kategoriziran prema razini kvalitete opreme kojom raspolaže i dodatnih usluga koje nudi, a njime se upravlja od strane jedinstvenog menadžmenta. (<https://www.unwto.org>, pristupljeno 15.05.2022.)

Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli propisuju vrste ugostiteljskih objekata te skupine i ugostiteljske usluge koje se pružaju u pojedinoj vrsti, minimalni uvjeti i vrste koje se kategoriziraju, kategorije i oznake za vrste i kategorije (NN 56/2016, NN 120/19).

3.2. Vrste hotela

Objekti iz skupine hoteli razvrstavaju se sukladno obveznim ugostiteljskim uslugama u vrste:

1. Hotel baština,
2. Difuzni hotel,
3. Hotel,
4. Aparthotel,
5. Turističko naselje,
6. Turistički apartmani,
7. Pansion,
8. Integralni hotel (udruženi),
9. Lječilišne vrste
10. Hoteli posebnog standarda (NN 56/2016, NN 120/19).

Hotel baština predstavlja objekt u kojem se gostima pružaju usluge smještaja i doručka, a uglavnom mora biti opremljen na tradicijski način u starim, povijesnim ruralno-urbanim strukturama i građevinama, Prema pravilniku, mora imati prijemni hol sa recepcijom, smještajne jedinice, sanitarni čvor, a također može sadržavati i pružati druge sadržaje u funkciji turističke potrošnje (NN 56/2016, NN 120/19).

Difuzni hotel ima vrlo slične karakteristike i uvjete kao i Hotel baština, a predstavlja funkcionalnu cjelinu koju čine tri i više građevina uklopljenih u lokalnu sredinu i svaka od tih cjelina mora imati zasebni ulaz. Ugostiteljski sadržaji koji se pružaju moraju imati zasebne ulaze, a smještajne jedinice u difuznom hotelu mogu biti: sobe, hotelski apartmani, studio apartmani i obični apartmani (NN 56/2016, NN 120/19).

Hotel može biti jedna građevina ili najviše četiri koje su povezane zatvorenom vezom, a recepcija i obvezni ugoditeljski sadržaji za pripremu i usluživanje jela i pića moraju biti u građevini gdje se nalaze smještajne jedinice. Smještajne jedinice u hotelu mogu biti sobe i hotelski apartmani. Hotel može imati najviše tri dependanse kao odvojene cjeline, a dependansa služi isključivo sa pružanje usluga smještaja dok se usluge hrane i piće pružaju u hotelu (NN 56/2016, NN 120/19).

Aparthotel ima gotovo jednake karakteristike kao i sam hotel, dok je razlika u smještajnim jedinicama koje moraju biti u obliku soba, studio apartmana i običnih apartmana uz uvjet da najmanje 51% smještajnih jedinica moraju biti apartmani ili studio apartmani u kojima gost može sam pripremati i konzumirati jela (NN 56/2016, NN 120/19).

U turističkom naselju pružaju se usluge smještaja, doručka i rekreacije. Čini ju više samostalnih građevina gdje se može pronaći recepcija, smještajne jedinice i svi ostali ugoditeljski i drugi sadržaji. Kao smještajne jedinice mogu se naći sve vrste koje smo do sada napomenuli, a to su sobe, hotelski apartmani, studio apartmani i obični apartmani, a ukoliko se smještajne jedinice nalaze u samostalnim građevinama može ih se nazvati bungalovima, paviljonima, vilom i sl. (NN 56/2016, NN 120/19).

Turistički apartman mora biti smještajna jedinica u kojoj će gost koristiti usluge smještaja ali mora biti u opremljena na način da gost može sam pripremati i konzumirati jela, a kao vrste smještajnih jedinica mogu se javiti studio apartmani i obični apartmani (NN 56/2016, NN 120/19).

Pansion nema specifičnih razlike u odnosu na prethodno navedene vrste hotela. Potrebni su uvjeti kao i kod svake navedene vrste hotela poput recepcije, smještajnih jedinica, restorana te zajedničkog sanitarnog čvora, a smještajne jedinice mogu biti u obliku soba i hotelskih apartmana (NN 56/2016, NN 120/19).

Integralni ili drugog naziva udruženi hotel, objekt je u kojem se pružaju usluge smještaja te jela i pića koji mogu biti u vlastitim ugostiteljskim sadržajima ili pak u objektima nekog drugog ugostitelja. Može biti u obliku jedne građevine ili pak dijelova građevina na području naselja. Ugostiteljske usluge koje se pružaju u udruženom hotelu jesu: usluge recepcije, smještaja, naplate, doručka, održavanja okoliša i građevina, čišćenja građevina, pranja posteljine te ostale usluge po potrebi, a određene nabrojane stavke može umjesto ugostitelja obavljati i druga pravna i fizička osoba registrirana za obavljanje tih djelatnosti (NN 56/2016, NN 120/19).

Ugostiteljske usluge koje pruža zdravstvena ustanova ili neka druga pravna ili fizička osoba koja se bavi zdravstvenom djelatnošću, a takvu djelatnost obavlja u sklopu hotela naziva se lječilišnom vrstom dok hoteli posebnog standarda pružaju usluge na kao na razini usluga hotela kategorije 4* te dodatne usluge prema zahtjevima gosta (NN 56/2016, NN 120/19).

3.3. Povijesni razvoj hotelijerstva

Povijest gostoprimstva datira u daleku prošlost. Antička povijest te razdoblje starogrčkih i rimskih dana poznati su po putovanju, ponajviše zbog religije. Misionari, svećenici i hodočasnici činili su vrlo veliki dio putujuće javnosti. Smještaji su bili vrlo oskudni, a služili su kako bi se pružio zaklon i opća vrsta prehrane koja je tada postojala. U početku, usluge u gostoprimstvu pružali su sluge dok se u kasnijem razdoblju i opće stanovništvo počelo baviti pružanjem usluga smještaja. (Caalem R. P., 2021.)

U starom Rimu gostionice su bile velike palače. Vlasnici ovih gostionica ne bi dopustili gostima da ostanu osim ako ne nose "pismo o deložaciji" što je bilo dopuštenje za putovanje od državnih dužnosnika. Njihove su se taverne zvale "*tabernas*", a pridružena gostionica zvala se "*caponas*" ali je opća kvaliteta gostionica koje su bile dostupne javnosti, bila loša. (Caalem R. P., 2021.)

U prvim danima putovanja na Bliskom istoku, ljudi su koristili deve i tzv. karavansaraje (Slika 2), što je predstavljalo veliko dvorište unutar četiri zida, koje su predstavljale zaštitu od pljačkaša kojima su putnici na dalekom istoku često bili izloženi. Unutar zidina, izgrađene su i platforme koje su koristile putnicima za odmor i spavanje prije ponovnog kretanja u zoru. (Caalem R. P., 2021.)

Slika 2. Karavansaraj

Izvor:, dostupno na <https://irantravelx.com/tag/caravansary-in-iran/> (pristupljeno 19.05.2022)

Posljednjih godina Rimskog Carstva, taverne i gostionice davale su utočište trgovcima, glumcima i znanstvenicima. Smještaj je još uvijek bio primitivan. Bilo je prostoriya za ljude, ali nije bilo štala za konje, što je predstavljalo problem za putnike na konjima. (Caalem R. P., 2021.)

Razvoj željeznica u 19. stoljeću imalo je veliki utjecaj na hotelijersku industriju. Početkom 1800.-ih godina, kako su se razvijale željeznice, počeli su nastajati tzv. depo hoteli koji su u većini slučajeva bili direktno povezani za željezničkom stanicom, nešto slično kao što danas postoje hosteli uz aerodrome sa tzv. „*shuttle*“ busevima koji su organizirani prema rasporedu letenja pa tako prevoze putnike sa aerodroma. (Caalem R. P., 2021.)

Ubrzo dolazi i do razvoja lječilišta i odmarališta. Rimljani su oduvijek bili poznati po svojim lječilišnim mjestima, a voda bogata mineralima, za koje se smatra pogodnom za liječenje, dobiva na sve većem značaju kroz 19. stoljeće. Dolazi do pojave toplica, a najpoznatije su bile smještene u New Yorku (SAD), Badenu (Njemačka), Marienbad (Češka) i Vichy (Francuska), a upravo ove iz Francuske bile su stoljećima popularne pa se razvojem vlakova i željeznica popularnost još i povećala. Prvi luksuzni hotel otvoren je u Bostonu u 19. stoljeću, te je to bio prvi hotel koji je imao unutarnje toalete i privatne sobe sa bravama na vratima. (Caalem R. P., 2021.)

Sve je to bila uvertira za hotelsku industriju kakvu poznajemo danas. Početkom 20. stoljeća javljaju se sobe sa privatnim kupaonama te hoteli sa usluživanjem svojih gostiju. Razvoj automobila dovodi do naglog razvoja hotelijerske industrije. Moteli, najpoznatiji po svojem lociranju na potpunoj osami uz cestu, nudili su smještaj i odmor vozačima koji su vozili duge cestovne relacije. Postepeno, krajem Drugog svjetskog rata, pojavom i razvojem zračnog prometa, dolazi do masovnijeg turizma. Kongresi i konferencije postale su učestale pa su poslovni putnici bili najvažniji gosti smještaja. Poduzeća koja su se bavila hotelijerstvom otvaraju svoje regionalne i međunarodne podružnice. Mnoga ljetovališta profitirala su pojavom zračnog prometa pa su se sklapali ugovori sa avio-kompanijama gdje se u jednoj cijeni plaćalo za avionske karte i smještaj. Danas, hotelijerska industrija, kako je već spomenuto u ranije u radu, predstavlja jednu od najvećih industrija u svijetu. Konkurencija je obilata, potreba za putovanjima i smještajem sve je veća pa se svako bori za svoj dio kolača. Tehnologija je u potpunosti promijenila svijet pa tako i hotelijersku industriju stoga za promjene koje smo čekali stoljećima sada ćemo čekati puno kraće, a oni koji su spremni prihvaćati

inovacije i prilagođavati se zahtjevima tržišta, opstati će, a svi ostali boriti će se za „preživljavanje“. (Caalem R. P., 2021.)

3.4. USALI sustav

Punog naziva „*Uniform System of Accounts for the Lodging Industry*“ je standard koji je općeprihvaćen kako bi se olakšalo praćenje i uspoređivanje rezultata u hotelijerskoj industriji, a namijenjen je menadžerima, vlasnicima, investitorima i financijskim institucijama. Predstavlja sustav u kojem se računovodstveno definira praćenje i izvještavanje prihoda i troškova po pojedinim odjelima unutar poduzeća (Schmidgall, Raymond S. and DeFranco, Agnes (2015).

Standardi izvještavanja imaju dugu povijest. Prvo izdanje izdano je davne 1926. godine te je bio prvi uspješan pokušaj da se definiraju standardi internog izvještavanja. Izdan je u obliku priručnika tj, uputa kako sastaviti izvještaje na različitim razinama odnosno odjeljenjima hotela, a svrha je bila da se može uspoređivati poslovanje različitih hotela u New Yorku. Od tada, standardi su izmijenjeni, tj. prilagođeni novonastalim situacijama i zahtjevima u svijetu hotelijerstva čak 11. puta te se time pokušavalo ostati u trendu financijskog izvještavanja. Potrebno je naglasiti kako naziv USALI nije oduvijek prisutan, već se u početku nazivao USAH tj. „Uniform System of Accounts for Hotels“, a po uzoru na USAH, javili su se i standardi za jedinstven sustav izvještavanja na razini manjih hotela, spa-ova i restorana. Izdanje iz 1996. godine prvi puta umjesto riječi „Hotels“ u nazivu ima „Lodging Industry“ te objedinjava izvještavanje za hotele, male hotele i motele i definira 32. moguća individualna izvještaja prilagođena svim odjelima u hotelu. Zadnje, 11. izdanje izdano je 2014. godine te se počinje primjenjivati sa početkom 2015. godine (Janković S, <http://www.hotelijer.hr>, pristupljeno 21. 05. 2022).

11. izdanje standarda USALI sadrži pet cjelina, koje su podijeljene u sljedećem redoslijedu:

1. Operativni izvještaji
2. Financijski izvještaji
3. Financijski i operativni pokazatelji
4. Vodič kroz prihode i rashode
5. Bruto vs neto izvještavanje Schmidgall, Raymond S. and DeFranco, Agnes (2015).

Prvi dio, operativni izvještaji, odnose se na izvještavanje po centrima odgovornosti (Slika 3). Glavna podjela centara odgovornosti je na profitne i troškovne centre odgovornosti. Naravno, ova podjela je teoretski definirana i nije nužno da se točno takva podjela koristi u cijelom svijetu, u svim hotelijerskim poduzećima ali dobar je vodič kako bi izvještavanje trebalo izgledati.

Slika 3. Izvještaji po centrima odgovornosti

Izvor: Obrada autora prema: Schmidgall, Raymond S. and DeFranco, Agnes (2015)

Drugi se dio odnosi na sastavljanje svih temeljnih financijskih izvještaja, a to su: Bilanca, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o promjenama glavnice, Izvještaj o novčanom toku te Bilješke uz financijske izvještaje. Izvještaji sastavljeni prema USALI standardima se naravno razlikuju od onih koji su definirani Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, a iz razloga lakše usporedbe poslovanja sa poduzećima unutar iste industrije. (Janković S, <http://www.hotelijer.hr>, pristupljeno 21. 05. 2022)

Treći dio izdanja standarada nudi specifične pokazatelje svakog pojedinog odjela koji mogu služiti za usporedbu sa sličnim poduzećima i za lakšu ocjenu uspješnosti

poslovanja određenog odjela, a svaki pokazatelj ima svoju definiciju te način izračuna (Janković S,2022, pristupljeno 21. 05. 2022).

Četvrti dio izdanja vrlo je koristan jer ukazuje na odnos između inputa i outputa informacija. Ukazuje se korelacija između prihoda i rashoda u odnosu na nazive konta koji se koriste prema kontnom planu i poziciji koju podatak zauzima u pojedinom izvještaju. Zadnje poglavlje ukazuje na značaj izvještavanja prihoda na bruto i neto osnovici (Janković S. 2022, pristupljeno 21. 05. 2022).

Tablicom 2. prikazan je račun dobiti i gubitka prema USALI standardima u poduzeću Maistra d.d.

Tablica 2. Račun dobiti i gubitka prema USALI standardima u poduzeću Maistra d.d.

Rbr	Račun dobiti i gubitka (USALI)		Rbr	Račun dobiti i gubitka (USALI)	
1	Prihodi smještaja ~hoteli		40	Plaće odjela smještaja	
2	Prihodi smještaja ~ naselja		41	Plaće odjela hrane i pica	
3	Prihodi smještaja ~ kampovi		42	Plaće sporta	
4	Ukupni prihod smještaja	1+2+3	43	Plaće ostalih odjela	
5a	Pansionska hrana		44	Ukupne plaće i povezani izdaci	40+41+42+43
5b	A la carte hrana		45	Direktni troškovi odjela smještaja	
5	Prihodi hrane	5a + 5b	46	Direktni troškovi odjela hrane i pica	
6	Prihodi pica		47	Direktni troškovi sporta	
7	Ukupni prihod hrane i pica	5+6	48	Direktni troškovi ostalih odjela	
8	Minibar		49	Ukupno direktni troškovi	45+46+47+48
9	Ostali prihodi hrane i pica		50	Doprinosi odjela smještaja	
10	Prihodi sporta		51	Doprinosi odjela hrane i pica	
11	Prihodi ostalih odjela		52	Doprinosi odjela sport	
12	Prihodi od najma i ostali prihodi		53	Doprinos ostalih odjela	
13	Ukupni prihodi	4+7+8+9+10+11+12	54	Doprinos najma i ostalih prihoda	
14	Popusti smještaj ~hoteli		55	Ukupni doprinos	50+51+52+53+54
15	Popusti smještaj ~ naselja		56	Plaće administracije	
16	Popusti smještaj ~ kampovi		57	Plaće marketinga	
17	Ukupni popusti smještaja	14+15+16	58	Plaće animacije	
18	Popusti hrane i pica		59	Plaće pogonskog inženjersva	
19	Popusti sporta		60	Ukupne neraspoređene plaće	56+57+58+59
20	Popusti ostali odjeli		61	Neraspoređeni izdaci administracije	
21	Ukupni popusti	17+18+19+20	62	Neraspoređeni izdaci marketinga	
22	Neto prihod smještaj ~ hoteli	1-14	63	Neraspoređeni izdaci animacije	
23	Neto prihod smještaj ~ naselja	2-15	64	Neraspoređeni izdaci inženjeringa	
24	Neto prihod smještaj ~ kampovi	3-16	65	Neraspoređeni izdaci ~ energija	
25	Neto prihod ukupnog smještaja	22+23+24	66	Ukupno neraspoređeni izdaci	61+62+63+64+65
26	Neto prihod hrane i pica	7+8+9-18	67	Ukupno nerasp. plaće i neras. izdaci	60+66
27	Neto prihod sporta	10-19	68	G.O.P.	55-67
28	Neto prihodi ostalih odjela	11-20	69	Management naknade	
29	Neto prihodi od najma i ostali prihodi	12	70	Najam i leasing	
30	Ukupni neto prihodi	25+26+27+28+29	71	Naknade i doprinosi	
31	Troškovi prodaje odjela smještaja		72	Osiguranje	
32a	Troškovi prodaje pansionske hrane		73	Rashodi od financiranja	
32b	Troškovi prodaje hrane a la carte		74	Amortizacija	
32	Troškovi prodaje hrane	31+32a+32b	75	Ukupno fiksni troškovi	69+70+71+72+73+74
33	Troškovi prodaje pica		76	Dobit prije izvanrednih aktivnosti	68-75
34	Ukupni troškovi prodaje hrane i pica	32+33	77	Rezultat izvanrednog poslovanja	78+79+80+81
35	Troškovi prodaje minibara		78	Prhodi izvanrednog poslovanja	
36	Ostali troškovi prodaje hrane i pica		79	Prhodi - Burza	
37	Troškovi prodaje sporta		80	Troškovi izvanrednog poslovanja	
38	Troškovi prodaje ostalih odjela		81	Rashodi - Burza - Banka	
39	Ukupni troškovi prodaje	31+34+35+36+37+38	82	Porez na dobit	
			83	Neto dobit	76-77-82
			84	EBITDA	76+73+74
			85	EBIT	84-74

Izvor: Obrada autora prema interno dostupnim podacima u Masitri d.d.

3.5. Statistička obilježja hotelijerstva u svijetu

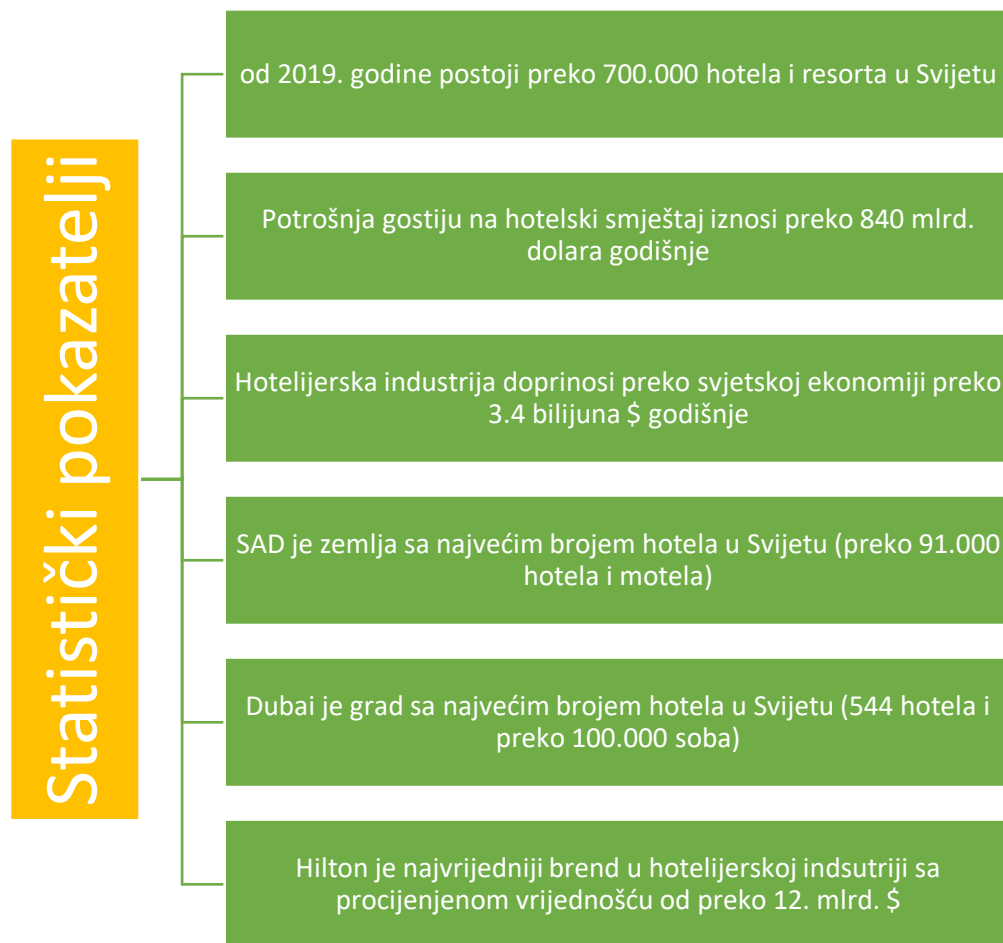
Nestor Gilbert u svom je Internet članku pod nazivom „*109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share*“, koristeći se različitim izvorima iz različitih sfera poslovanja poput *Statista, Deloitte, PwC, Condor Ferries*, KPMG i dr., obradio 109 statističkih stavaka o hotelijerskoj industriji u svijetu. U nastavku će grafički prikazujemo neke od najzanimljivijih činjenica u hotelijerskoj industriji, preuzete od navedenog autora.

Hotelijerstvo je veliko i raznoliko. Osim toga, svaki sektor, od smještaja i rekreacije do putovanja i zabave, neprestano se mijenja. Kao rezultat toga, nemoguće je prikupiti svu ugostiteljsku statistiku koja im je potrebna kako bi bili u toku s najnovijim trendovima. Bez brojeva, igračima u industriji postaje sve teže prilagoditi društvene i digitalne strategije stoga je vođenje i upravljanje statistikom jedna od najvažnijih stavki ovoga poslovanja.

Nema sumnje da je hotelijerstvo tijekom godina doživjelo ekstremni rast. Potaknuta rastućom kupovnom moći potrošača, snažnim globalnim gospodarstvom i digitalnim inovacijama, industrija je doživjela povijesni procvat. Iako je pandemija COVID-a 19 prouzročila veliki zastoje za industriju, ona je spremna oporaviti se i održati svoju putanju rasta i razvoja u nadolazećim godinama.

Slikom 4. prikazane su neke od općih informacija o stanju zaposlenih u sektoru hotelijerstva, prihodu i potrošnji izraženoj u dolarima te država i grad sa najvećim brojem hotela na Svijetu.

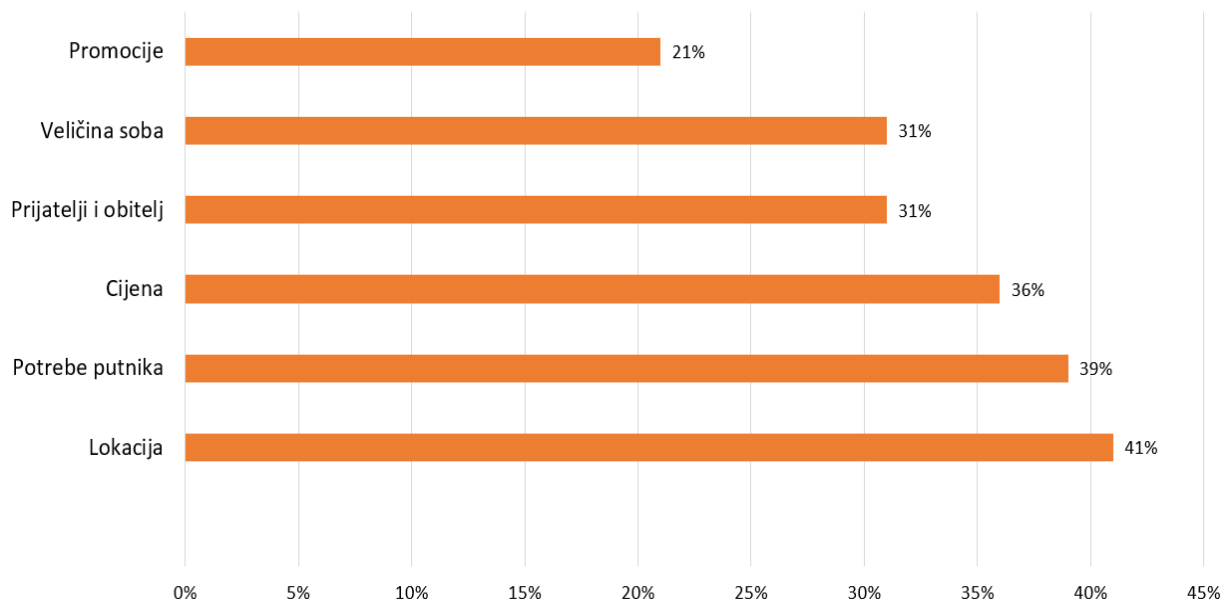
Slika 4. Opće informacije hotelijerske industrije

Izvor:: Gilbert N. (2022.) 109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share, dostupno na <https://financesonline.com/hospitality-statistics/>, pristupljeno 26.05.2022)

Grafikonom 1 prikazani su glavni faktori koji utječu na donošenje odluka o kupnji usluge smještaja između kojih se ističu promocije, veličina soba, prijatelji i obitelj, cijena, potrebe putnika i lokacija.

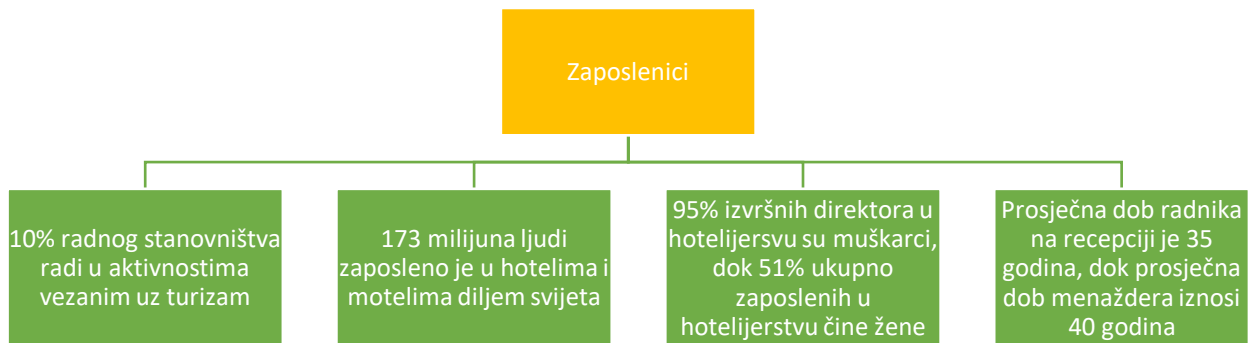
Grafikon 1. Glavni faktori koji utječu na donošenje odluka o kupnji usluge smještaja

Izvor:: Gilbert N. (2022.) *109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share*, dostupno na <https://financesonline.com/hospitality-statistics/>, pristupljeno 26.05.2022)

Slika 5. prikazuje neke od osnovnih podataka o stanju zaposlenih u hotelijerstvu čime se dodatno dobiva uvid u veličinu same hotelijerske industrije. Muškarci dominiraju na izvršnim pozicijama dok u globalu, zaposlenih žena ima nešto više u odnosu na muškarce.

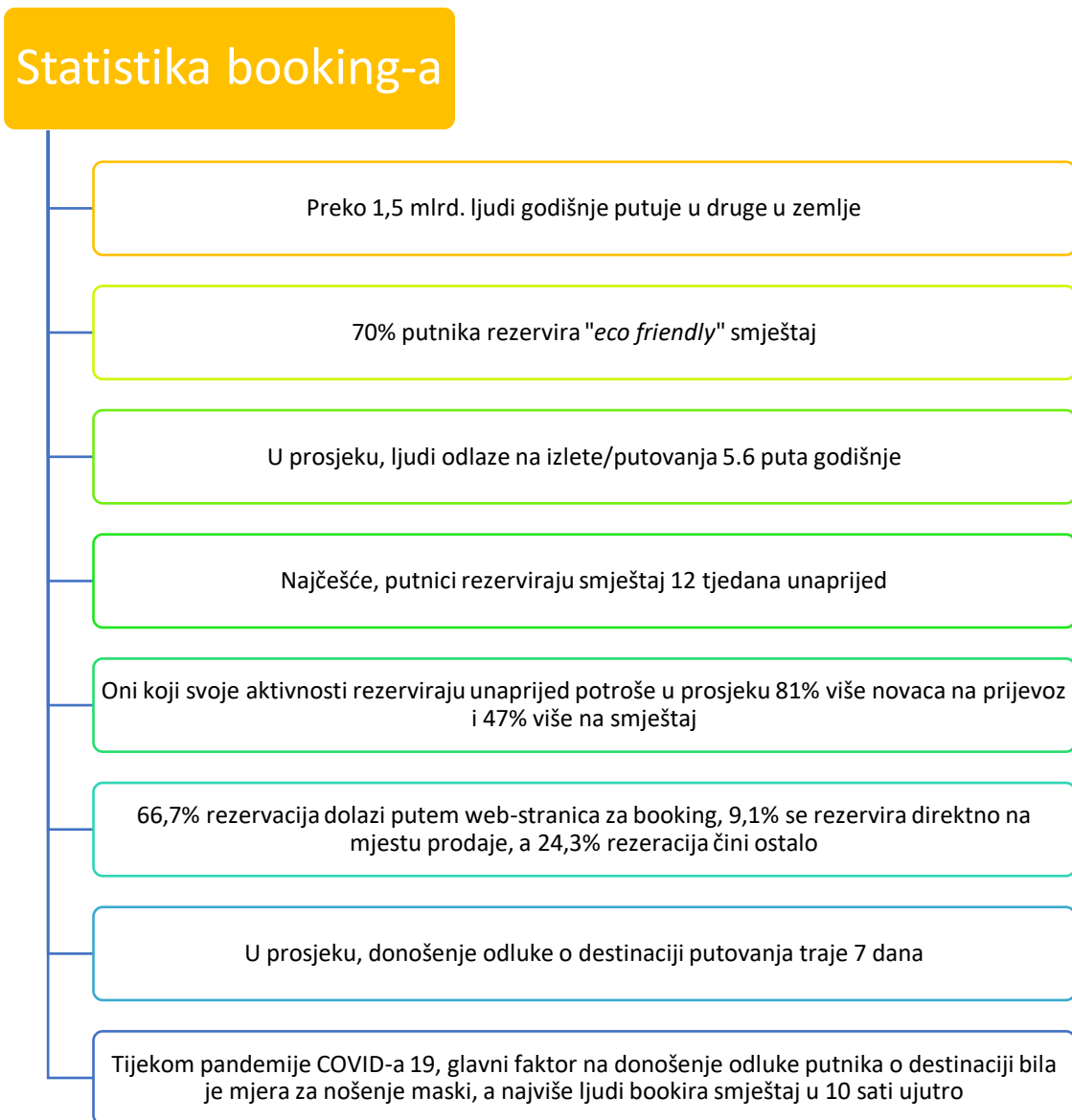
Slika 5. Zaposleni u turizmu i hotelijerstvu

Izvor: Gilbert N. (2022.) 109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share, dostupno na <https://financesonline.com/hospitality-statistics/>, pristupljeno 26.05.2022)

Booking igra važnu ulogu u pomaganju gostima da se povežu s hotelijerima i drugim pružateljima usluga u industriji. Sljedeći statistički podaci otkrivaju ključne trendove rezervacija i promjene preferencija kupaca kada je rezervacija u pitanju. Kao i svaki drugi sektor, ugostiteljstvo je vođeno potrebama i zahtjevima potrošača. Ali, preferencije, vrijednosti i očekivanja kupaca nisu univerzalni, niti su fiksni stoga statistika bookinga upravo služi da se prate preferencije gostiju i prema tome adaptira pružanje usluga. Slika 6. prikazuje statistiku booking-a, koliko ljudi godišnje putuje i koliko često, koje kanale ljudi koriste prilikom rezerviranja te dodatne zanimljive činjenice samog bookinga.

Slika 6. Statistika booking-a

Izvor: Gilbert N. (2022.) 109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share, dostupno na <https://financesonline.com/hospitality-statistics/>, pristupljeno 26.05.2022)

Slikom 7. prikazan je utjecaj tehnologije na hotelijerstvo i turizam. Uspon nove tehnologije bio je dašak svježeg zraka u hotelijersku industriju. Tehnologije kao što su umjetna inteligencija, „Internet of Things“, automatizacija, „Blockchain“ i glasovna tehnologija oblikuju industriju omogućujući tvrtkama da gostima ponude veću

udobnost, kontrolu i prilagodbu. Hotelijerstvo je industrija usmjerena na ljude, a tehnologija nije ovdje da bi je udaljila od toga. Osim što pomažu pri personalizaciji i prilagodbi, nove tehnologije pružaju jedinstvene načine za oslobađanje zaposlenika u industriji od suvišnih poslova. Omogućuje tvrtkama da redefiniiraju svoje usluge i troše manje vremena na suvišne zadatke, a više na goste.

Slika 7. Tehnologija u hotelijerstvu

Gilbert N. (2022.) 109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share, dostupno na <https://financesonline.com/hospitality-statistics/>, pristupljeno 26.05.2022)

4. Hotelijerstvo u RH

4.1. Općenito o turizmu i hotelijerstvu u Republici Hrvatskoj

Prema brojnim autorima, turizam je u Hrvatskoj prošao kroz šest faza, a prva faza seže u sredinu 19. stoljeća, što se smatra začetkom turizma u Hrvatskoj. Druga faza obilježena je razvojem jedriličarstva, posebice u Dalmaciji, a javlja se i znatiželja za novim pojavama pa tako nastaju novi oblici turizma, poput zdravstvenog. Početkom 20. stoljeća, zdravstveni turizam još više dobiva na značaju, dolazi do razvoja zdravstveno turističkih centara stoga je to čimbenik koji je najviše obilježio treću fazu razvoja turizma u Hrvatskoj. Četvrta faza smjestila se između 1. i 2. Svjetskog rata, turistički promet bilježio je rast, pogotovo sve jačim razvojem prometne infrastrukture. Najveći utjecaj u petoj fazi ostavio je 2. Svjetski rat te je turizam prošao kroz brojne oscilacije zbog samih ratnih zbivanja, no, po završetku rata, turizam ponovno dobiva na značaju i to je bio samo uvod u turizam kakvog poznajemo danas. Šesta faza se odnosi na razdoblje osamostaljenja Hrvatske te prelazak sa planskog na tržišno gospodarstvo, rekonstrukciju turističkog sustava i potpunu dominaciju turizma kao gospodarske djelatnosti u Hrvatskoj (Bartoluci M., i Čavlek N. 2011).

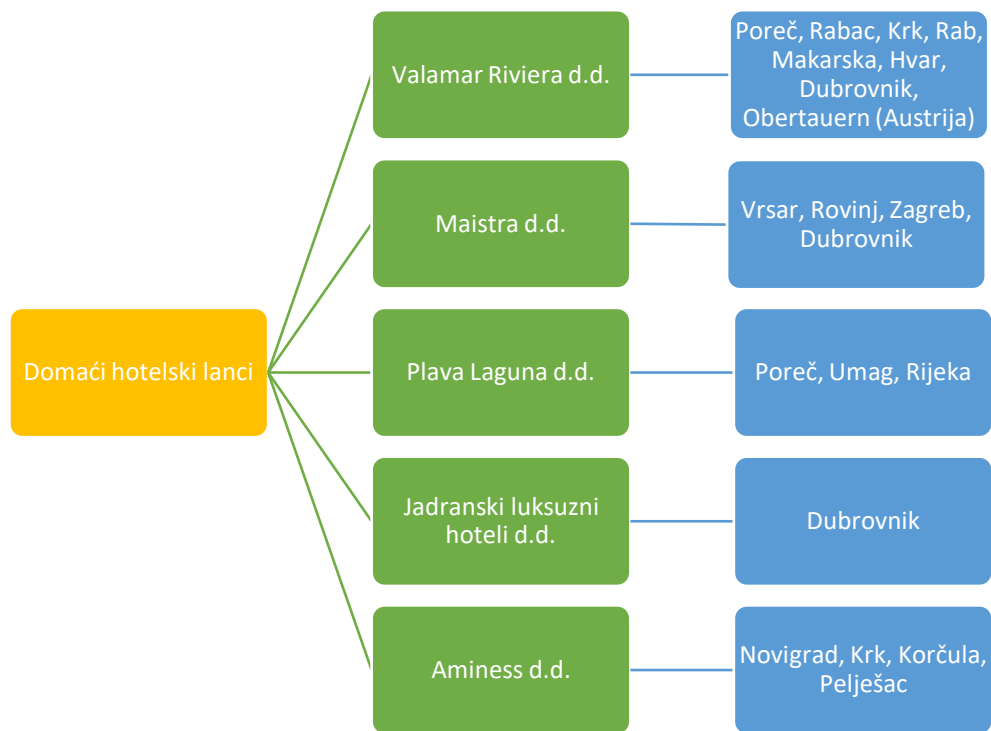
Hotelijerstvo Republike Hrvatske kratke je ali vrlo dinamične povijesti. Raspadom bivše Jugoslavije i uspostavljanjem neovisne države Republike Hrvatske, nasljeđuju se strukture hotelske ponude nastale tijekom 60-ih i 70-ih godina 20. stoljeća. Ratna zbivanja na području Hrvatske imala su razoran učinak na hotelijerstvo ovog područja. Ulaganja su u potpunosti stala, turistička aktivnost znatno se smanjila te su rijetki, tada postojeći hotelijeri, jedva preživjeli tu krizu. Okončanjem rata, javlja se interes za ulaganje u hotelijerstvo Hrvatske pa tako započinje prvi ciklus investicija u istarskim hotelskim poduzećima, a sve prema 2008. godini taj se ciklus intenzivira. Svjetska ekonomska kriza, poput rata 90-ih godina, još jednom zadaje snažan udarac turizmu i hotelijerstvu Hrvatske. Smatra se kako je Hrvatska ovu krizu prebrodila, ali možemo reći da se posljedice osjećaju i dan danas. Međutim, ne i u hotelijerstvu. Hrvatski hotelijerski sektor nakon krize iz 2008. godine dobiva snažan uzlet, očekivano, jer

razvojem tehnologije, prometnica i ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju, pristup gostiju je puno lakši i brži stoga strelovit uspon domaćeg turizma nije začuđujući, a još uvijek srednje/niši životni standard Hrvatske čini troškove putovanja znatno jeftinijim i pristupačnijim za strane turiste. Vrhunac tog rasta dogodio se 2019. godine kada su oboreni mnogi rekordi, a pojava pandemije virusa COVID-a 19 2020. godine treća je po redu nevolja koja je ostavila vrlo negativne posljedice po taj sektor. 2020. godine obilježena je pokušajem da se poslovanje održi na životu, 2021. godine naznake su blažeg oporavka dok se za 2022. godinu predviđa da će postojeći rekordi biti dostignuti čak unatoč početku rata u Ukrajini te gospodarskoj krizi koja prijete globalnom gospodarstvu.

U nastavku, biti će prikazana struktura najvećih lanaca u hotelijerskom sektoru Hrvatske te predstavljena dva aktera, koja su, po mišljenju mnogih, najuspješnija poduzeća u hotelijerskom sektoru Republike Hrvatske. Dodatno će se analizirati njihovo poslovanje kroz, prethodno navedene tri godine i donijeti zaključci o urednosti i uspješnosti poslovanja.

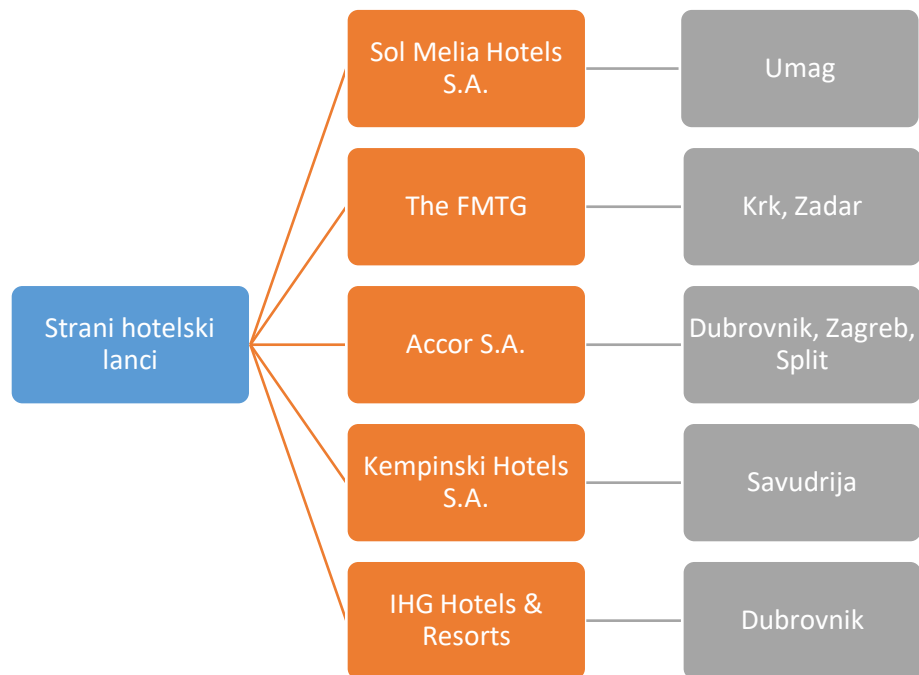
Slika 8. i 9. prikazuju domaće i strane hotelske lance koji već godinama čine hrvatsku turističku ponudu. Hrvatsko primorje mamac je za investiranje u turizam, a upravo su ova poduzeća svoje prilike iskoristili i na vrijeme investirali svoje vrijeme i novac kako bi u godinama koje dolaze imali koristi od turističke potražnje koja čini veliku većinu hrvatskog BDP-a.

Slika 8. Domaći hotelski lanci

Izvor: Obrada autora prema: <https://hotelijer.wordpress.com/hrvatsko-hotelijerstvo> (pristupljeno 31.05.2022)

Slika 9. Strani hotelski lanci

Izvor: Obrada autora prema: <https://hotelijer.wordpress.com/hrvatsko-hotelijerstvo> (pristupljeno 31.05.2022)

U nastavku predstavljamo poduzeća čije će se poslovanje u nastavku rada detaljnije analizirati.

4.2. Valamar Riviera d.d.

Valamar Riviera d.d. raste i razvija se na hrvatskom turističkom tržištu više od 60 godina. Samo poduzeće je prolazilo kroz nekoliko faza razvoja, a koje su bile uvjetovane društvenim i političkim promjenama, razvojem turizma i stalnim prilagođavanjem strategije uvjetima na tržištu i ekonomiji općenito. U njenom se portfelju nalaze brojni hoteli, naselja i kampovi diljem Hrvatske, od Poreča svo do Dubrovnika, a nedavno su svoj portfelj proširili i na inozemne lokacije poput Obertauerna (Austrija). (<https://valamar-riviera.com/hr/o-nama>, pristupljeno 02.06.2022)

Viziju samog poduzeća može se opisati kao kratku ali jasnu: „Savršen odmor, svaki dan, za svakog gosta.“ Dugoročna misija i cilj je izgraditi poslovanje i biti lider u odmorišnom turizmu, uživajući u korporativnoj kulturi gdje su gosti i zaposlenici na prvom mjestu, a odgovornim poslovanjem stvoriti novu vrijednost za dioničare tako brinući o održivom razvoju i lokalnim zajednicama. Kao temeljne vrijednosti posebno ističu gostoljubivost, ambicioznost, odgovornost, inovativnost i ponos. Smatraju kako se njihovi gosti uvijek osjećaju dobrodošli te iznimno cijenjeni. Ne zadovoljavaju se ostvarenim, već uvijek teže novim izazovnijim ciljevima, a kao svoju prednost konstantno naglašavaju odnos prema zaposlenicima te društvenoj zajednici. (<https://valamar-riviera.com/hr/o-nama/misija-vizija-i-temeljne-vrijednosti/>, pristupljeno 02.06.2022)

Faze i godine razvoja poduzeća Valamar Riviera d.d.: (<https://valamar-riviera.com/hr/o-nama/povijest/>, pristupljeno 02.06.2022).

- 1895. – 1950.

Ovo se razdoblje smatra kao početak turizma u Poreču. 1895. godine otvoreno je prvo javno kupalište na otoku Sv. Nikola. 1910. godine otvara se Hotel Riviera prema kojemu je samo poduzeće i dobilo ime, a 1913. i 1923. godine otvaraju se dva nova hotela, Venezia i Parentino koji su i danas u vlasništvu poduzća.

- 1950. – 1965.

Početak organiziranog turizma u Hrvatskoj karakterizira ovo razdoblje. 1953. godine osnovana je Riviera Poreč, koja je zapravo prethodnica Valamar Riviere d.d. čija je glavna djelatnost upravljanje hotelima, bungalovima i restoranima u Poreču.

- 1965. – 1990.

Dinamičan rast turističkih aktivnosti i intenzivna izgradnja objekata obilježila je ovo razdoblje te su izgrađeni brojni objekti na području Poreštine. 1967. godine otvoreni su Hoteli i apartmani Luna, godinu kasnije Hotel Neptun i naselje Lanterna, 1971. godine otvoreni su hoteli Kristal i Rubin i kampovi Lanterna i Solaris. 1976. godine otvoreni su Hoteli Diamant i Zagreb te paviljon Solaris.

- 1990. – 2014.

Stjecanje državne neovisnosti i post-ratno razdoblje obilježeno je privatizacijom i vlasničkom pretvorbom. Osnovan je Dom fond, najveći privatizacijsko-investicijski fond tijekom razdoblja privatizacije u Hrvatskoj. Do 2010. godine uvedeni su prvi brendovi za hotele i kampove, Valamar Hotels & Resorts i Camping Adriatic. Od 2011. do 2014. godina trajala je konsolidacija portfelja i upravljanja. Zlatni otok d.d., Rabac d.d. i Dubrovnik Babin Kuk d.d. pripojeni su Riveri Adria d.d. te nastaje Valamar Riviera d.d. koja je uvrštena na Zagrebačku burzu u Prosincu 2014. godine.

- 2015. – 2018.

Ovo razdoblje predstavlja novu fazu rasta i akvizicija. Novac se ulagao u premium objekte i usluge od četiri (4*) i pet (5*). 2015. godina je prva godina poslovanja Hotela Valamar Dubrovnik President 5* te je otvoreno i Valamar Premium ljetovalište na otoku Isabella, Valamar Isabella Island Resort četiri (4*) / pet (5*). Također su preuzeti i pripojeni Hoteli Baška d.d. 2016. godine ostvaruje se strateška suradnja s mirovinskim fondom AZ te je Valamar postao većinski vlasnik društva Imperial d.d. sa 54,71% udjela, dok je AZ fondu pripalo 34,22%. Otvoren je i prvi kamp sa pet zvjezdica na otoku Krku i podignuta je razina usluge kroz veliki ciklus ulaganja u Camping Resortu Lanterna 4*. Ostvareni su rekordni poslovni rezultati stoga je usvojena nova vizija, misija i strateški ciljevi do 2020. godine.

- 2018. – 2019.

Ni ovaj period poslovanja nije prošao bez dodatnih investicija te otvaranja novih/obnovljenih objekata. Prvi veliki kamp s pet zvjezdica otvoren je u Istri. U suradnji sa PBZ CO mirovinskim fondovima, ostvarena je akvizicija Helios Farosa na otoku Hvaru. Pokrenuto je i ulaganje u Pical Rivieru ukupne vrijednost 1,5 milijardi kuna, a Valamar Riviera proglašena je najboljim poslodavcem u hrvatskom turizmu. Ostvaren je i trogodišnji strateški plan rasta, razvoja i ulaganja s namjerom investiranja ukupno 2,4 milijardi kuna.

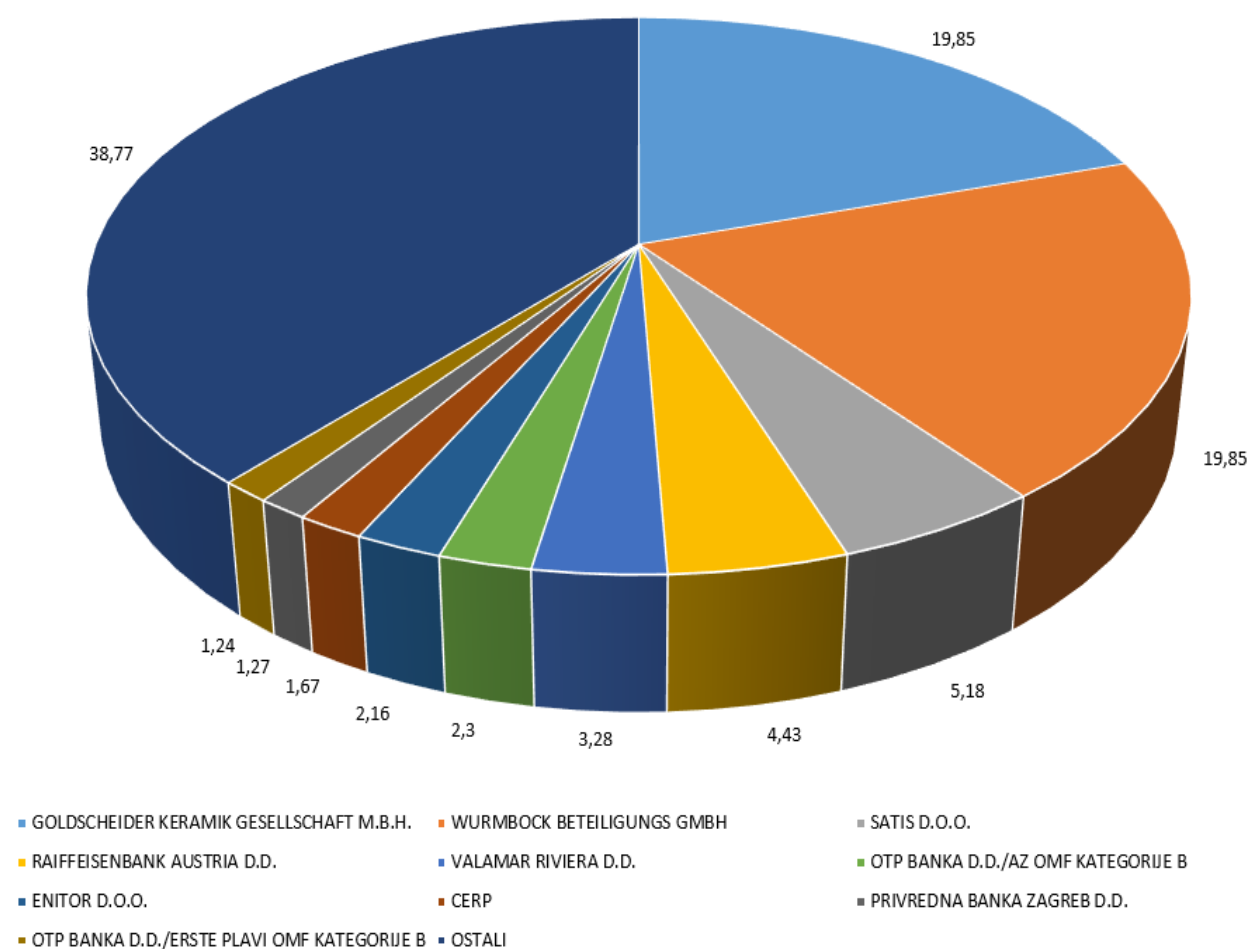
- 2020.

Razdoblje obilježeno pojavom virusa COVID-19. Pandemija koja je uzrokovala nebrojeno posljedica po globalno gospodarstvo nije zaobišla niti Valamar. S ciljem postizanja dugoročne održivosti poslovanja uz podršku ključnih dionika, Valamar je kvalitetno upravljao krizom i turističkom sezonom tijekom 2020. godine. Očuvana su radna mjesta uz pomoć mjera Vlade i socijalnih partnera, a određene investicije privremeno su obustavljene.

2021. godine Valamar je ostvario 1,68 mlrd. kuna prihoda, pri čemu je 108,7 mil. Kuna pretvorio u neto dobit. Na dan 31.12.2021 bilo je 3.031 zaposlenih osoba. Prema podacima dostupnim na Zagrebačkoj burzi, Valamar Riviera d.d. ima 126.027.542 izdanih dionica čija je vrijednost na datum 03.06.2022. iznosila 33,20 kn što predstavlja vrijednost poduzeća u iznosu 4.184.114.394,40 kn. (https://zse.hr/hr/papir/310?isin=HRRIVPRA0000&tab=stock_info, pristupljeno 03.06.2022).

Struktura vlasništva prikazana je Grafikonom 2.

Grafikon 2. Struktura vlasništva Valamar Riviera d.d.

Izvor: Obrada autora prema https://zse.hr/hr/papir/310?isin=HRRIVPRA0000&tab=stock_info (Pristupljeno 03.06.2022)

4.3. Maistra d.d.

Maistra d.d. koja posluje u sastavu Adris Grupe d.d., u kojoj se osim Maistre nalaze i Croatia Osiguranje d.d. i Cromaris d.d. , više od 50 godina uspješno razvija visokokvalitetan turizam u međunarodno prepoznatljiv odredištima, a to su: Rovinj, Vrsar, Zagreb i Dubrovnik.

Maistra, kao i Valamar, nastala je spajanjem više poduzeća. 2005. godine. Spajanjem društava Jadran – turist d.d. iz Rovinja i Anita d.d. iz Vrsara nastala je Maistra d.d. Do danas, dva su se društva dodatno pripojila Maistri, a to su Rovinjturist d.d. 2010. godine te Slobodna Katarina d.o.o. 2019. godine. 2014. godine, društvo je postalo većinskim vlasništvom društva Grand hotel Imperial d.d. iz Dubrovnika. Uz to, kupoprodajom udjela i strateškim partnerstvom Adrisa i društva HUP-ZAGREB d.d. početkom 2018. godine stvoreno je okruženje da Društvo postane najveća nacionalna turistička kompanija (<https://www.maistra.com/kompanija/o-nama>, pristupljeno 04.06.2022.) .

Luksuzan portfelj hotela u Rovinju svakako je stavka kojom se društvo najviše ponosi i time stvara percepciju što u budućnosti želi postići – kvaliteta kao glavni fokus poslovanja. Hoteli Monte Mulini 2009. godine i Lone 2011. godine prvi su hoteli sa pet zvjezdica u Rovinju. Uz hotel Lone, 2011. godine otvoren je i all-suite hotel u sklopu hotela Istre na otoku Sv. Andrija, prvi objekt takve vrste u Hrvatskoj. Obnova najstarijeg rovinjskog hotela Adriatic i otvaranje obiteljskog hotela Amarin bili su uvertira za ono što slijedi, a to je izgradnja hotela Grand Hotel Park koji je bio ključni proizvod u zaokruživanju vrhunske hotelske ponude u Rovinju. Time su okončali dugogodišnji Adrisov investicijski ciklus u turizam vrijedan više od četiri milijarde kuna te su tako hoteli svrstani u sam vrh premium ponude. Sedam od osam hotela u Rovinju imaju četiri ili pet zvjezdica dok je samo hotel Katarina na tri. 2019. godine, formalnim završetkom postupka, Adris je postao vlasnikom hotela Marjan u Splitu kojeg također planira uključiti u najluksuzniji dio svoga turističkog portfelja. Uz rekonstrukciju hotela Marjan u Splitu, plan je nastaviti sa investicijskim ulaganjima u izgradnju novih i repozicioniranje postojećih proizvoda u svim turističkim odredištima u kojima Adris posluje (<https://www.maistra.com/kompanija/o-nama>, pristupljeno 04.06.2022.).

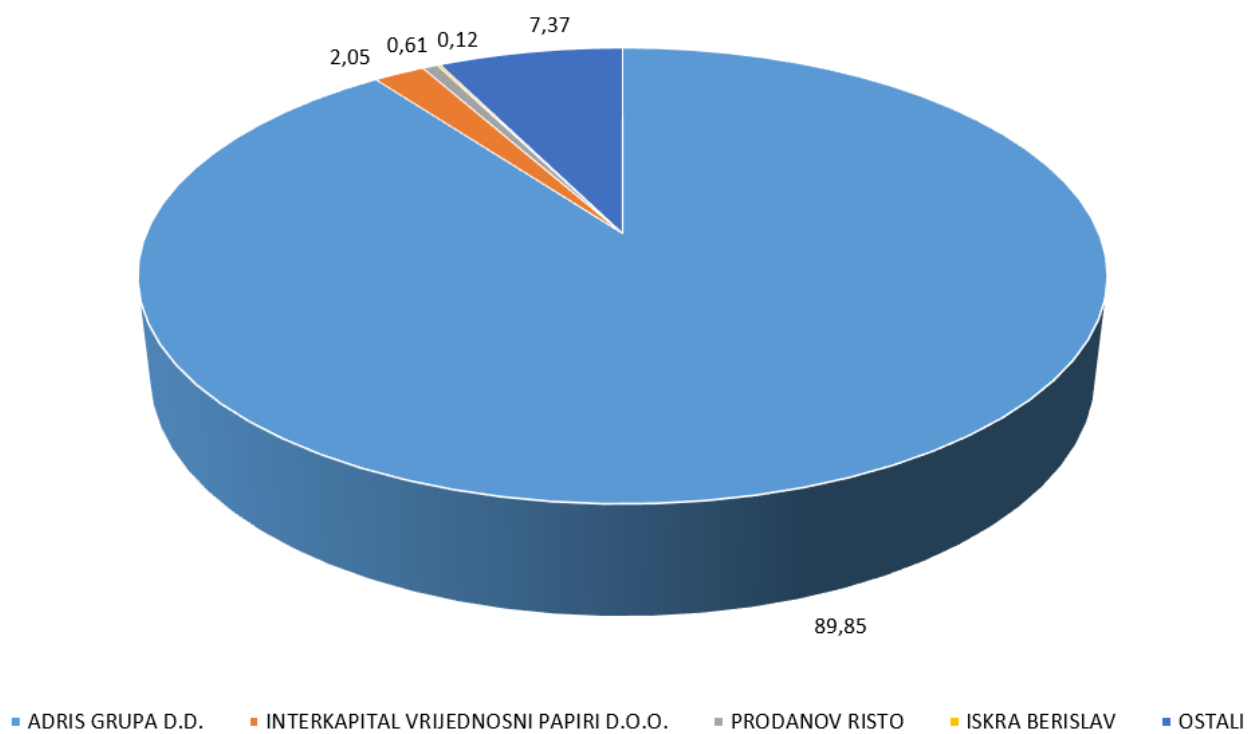
Maistra je 2021. godine ostvarila 1,19 mlrd. Kuna prihoda, od čega se u neto dobit pretvorilo 170,61 mil. Kuna, a iste godine, na dan 31.12.2021 zapošljavala je 1.256 zaposlenika. Prema podacima dostupnim na Zagrebačkoj burzi, Maistra d.d. ima 10.944.339 izdanih dionica čija vrijednost na datum 04.06.2022 iznosi 306 kn što predstavlja vrijednost poduzeća u iznosu 3.348.967.734,00 kn.

(https://zse.hr/hr/papir/310?isin=HRMAISRA0007&tab=stock_info,
03.06.2022).

pristupljeno

Struktura vlasništva prikazana je Grafikonom 3.

Grafikon 3. Struktura vlasništva Maistre d.d.

Izvor: https://zse.hr/hr/papir/310?isin=HRMAISRA0007&tab=stock_info (Pristupljeno 04.06.2022)

5. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

5.1. Općenito o temeljnim financijskim izvještajima

Financijski izvještaji ogledalo su poslovanja svakog poslovnog subjekta, a moraju prikazivati objektivnu i realnu sliku financijskog stanja i financijskog prometa određenog poduzetnika. Svrha je zapravo pružanje uvida u poslovanje samog subjekta, a od iznimne su važnosti za vlasnike odnosno glavne investitore ali i ostale unutarnje i vanjske korisnike koji bi mogli imati koristi od istih prilikom donošenja budućih poslovnih odluka. Analiza financijskih izvještaja, ukoliko se koristi i radi na pravilan način, može otkriti puno detalja o određenom poslovnom subjektu. Potrebno je znanje i vještina za čitanje izvještaja obzirom na to da u praksi vrlo često poslovni subjekti svoje mane pokušavaju prikriti, pri čemu bilješke uz financijske izvještaje te dodatno izučavanje određenih pozicija dobivaju na značaju (Bešvir, 2008).

Temeljni financijski izvještaji jesu bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni glavnice te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, a bilješke uz financijske izvještaje predstavljaju nadopunu istih obzirom da se u njima mogu pronaći detalji o pojedinim pozicijama samih izvještaja. Računovodstveni odjel glavni je odgovoran za sastavljanje financijskih izvještaja, što je zapravo i jedan od temeljnih ciljeva tog odjela. U svijetu su definirani međunarodni standardi financijskog izvješćivanja (MSFI), ali i Republika Hrvatska ima svoje Hrvatske standarde financijskog izvješćivanja (HSFI), a koje će od navedenih poduzeće koristiti ovisi o veličini istog (Bešvir, 2008 i Kramar, 2019). U nastavku će se pobliže objasniti dva, prema autorovom mišljenju, najvažnija financijska izvještaja.

5.2. Bilanca

„Bilanca je financijski izvještaj koji daje podatke o materijalnoj, nematerijalnoj i financijskoj imovini poduzetnika, financijskim obvezama, kapitalu i rezervama

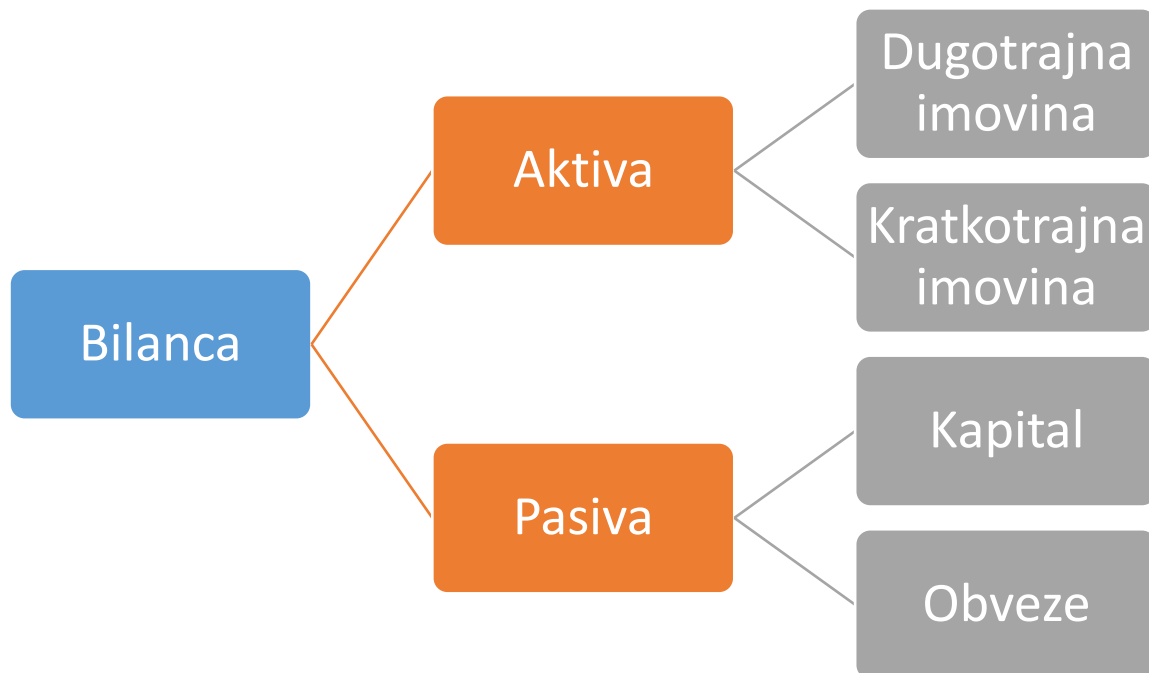
poduzetnika na točno određeni datum“ (Bešvir, 2008, str.15). Obzirom na definiciju bilance, može se reći da je to i najvažniji financijski izvještaj poduzeća. Bilanca u sebi sadrži aktivnu i pasivnu stranu, a obzirom na značenje riječi „bilanca“, ona predstavlja ravnotežu između te dvije strane, koje na kraju sastavljanja izvještaja moraju biti jednake. Aktiva bilance sastoji se od imovine, a pasiva od obveza i kapitala poduzetnika pri čemu pasiva daje odgovor na to kako je financirana aktivna strana tj. imovina (Bešvir, 2008).

Bilanca, prema navedenom, mora davati podatke o financijskom položaju poduzeća pa sukladno tome mora ponuditi odgovor na određena pitanja:

- Kakva je financijska snaga poduzeća i njegova likvidnost
- Je li poduzeće sposobno podmiriti obveze čije je dospjeće u kratkom roku
- Kakva je financijska struktura u poduzeću
- Kakva je struktura financiranja imovine u poduzeću (Koliko se imovina financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora)
- Kako je poduzeće pozicionirano u odnosu na konkurenciju (Bešvir, 2008)

Slika 10. prikazuje glavne bilančne pozicija aktive i pasive.

Slika 10. Bilanca

Izvor: Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRIF-plus, Zagreb

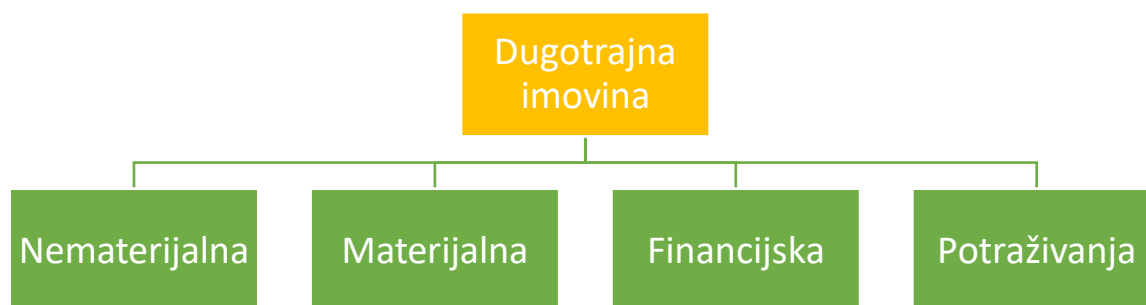
5.3. Aktiva

Aktiva poduzeća sastoji se od imovine kojom poduzeće raspolaže, a istu možemo podijeliti na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. Dugotrajna imovina dijeli se dodatno na materijalnu, nematerijalnu, financijsku i potraživanja dok se kratkotrajna imovina dijeli na zalihe, potraživanja, financijsku imovinu i novac. Rok trajanja stavka je koja dijeli dugotrajnu od kratkotrajne imovine, tj. vijek od godine dana granica je koja određuje je li neka imovina dugotrajna ili kratkotrajna. Također, u nekim se slučajevima gleda i nabavna cijena pri određivanju vrste imovine prema roku trajanja (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010).

Dugotrajna imovina predstavlja imovinu koja će se koristiti ili prodati u roku koji je duži od jedne godine odnosno 12 mjeseci. Nematerijalna imovina stavka je dugotrajne imovine koja predstavlja imovinu koja nema fizički izgled, ne možemo ju vidjeti niti

opipati ali ipak ju vrijednosno možemo iskazati. Materijalna imovina, suprotno od nematerijalne imovine, ima fizički izgled i materijalni oblik, možemo ju vidjeti i opipati i služi za obavljanje gospodarske djelatnosti. Financijska imovina predstavlja imovinu u obliku vrijednosnih papira, bilo da se radi o kupnji radi stjecanja većinskog vlasništva ili u svrhu manipulacije cijene istih. Potraživanja kao zadnja stavka dugotrajne imovine predstavljaju imovinu u obliku potraživanja prema svojim kupcima s rokom dužim od godine dana, a kao primjer možemo navesti prodaju proizvoda na kredit s rokom vraćanja dužim od godine dana (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010). Slika 11. prikazuje podjelu dugotrajne imovine na njene najznačajnije pozicije.

Slika 11. Dugotrajna imovina

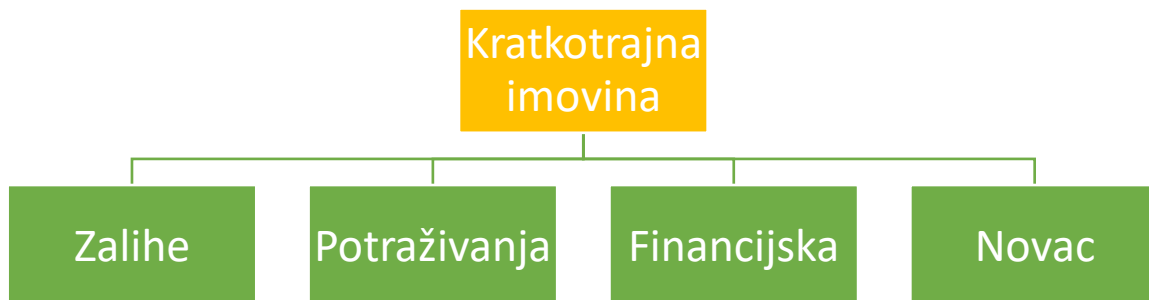

Izvor: Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRIF-plus, Zagreb

Kratkotrajna imovina poduzetnika je ona imovina koja će se koristiti, prodati ili utrošiti u roku koji kraći od godine dana odnosno 12 mjeseci. Također, kao iznimka, u ovu kategoriju spada i ona imovina koju poduzetnik posjeduje i duže od godine dana ali će se takva imovina utrošiti u samo jednom proizvodnom ciklusu pa iz tog razloga pripada ovoj kategoriji. Zalihe kao stavka kratkotrajne imovine služe u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga, a mogu služiti i za prodaju te tako generirati prihode od

prodaje. Potraživanja, slično kao i kod dugotrajne imovinu, predstavljaju pravo poduzetnika da potražuje novac ili stvari od svojih kupaca, a čiji je rok dospijeća kraći od godine dana. Financijska imovina ima isto svojstvo kao i kod dugotrajne imovine, ali se podrazumijeva da je rok realizacije kraći od godine dana. Novac predstavlja imovinu u obliku gotovine u blagajni ili novca na žiro računu, a smatra se kao najlikvidnija stavka imovine, jer za svu ostalu imovinu potrebno je određeno vrijeme kako bi se pretvorila u novac (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010). Slika 12. prikazuje glavne pozicije unutar kratkotrajne imovine.

Slika 12. Kratkotrajna imovina

Izvor: Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRiF-plus, Zagreb

Pod stavke aktive dodatno spadaju i potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital, koji prikazuje koliko su članovi društva još dužni uplatiti u dionice, obzirom da im zakon dozvoljava da ne moraju sav novac odjednom uplatiti u dionice. Uz to, postoji i stavka plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda čije samo ime kaže da su određeni troškovi plaćeni unaprijed, a odnose se na razdoblje nakon datuma bilance dok se nedospjela naplata prihoda odnosi na ostvareni prihod koji će tek biti

naplaćen. U aktivu se ubraja i gubitak iznad visine kapitala (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010).

5.4. Pasiva

Pasiva bilance sadrži informacije o vrijednosti vlastitog kapitala te stanju vrijednosti obveza poduzetnika. Vlastiti kapital je novčano iskazana vrijednost kapitala koji su dioničari ili udjelničari unijeli u društvo prilikom njegova osnivanja uvećan ili umanjen za ostvaren poslovni rezultat u proteklom razdoblju ili promijenjen uslijed dodatno uloženog kapitala nakon samog osnivanja. Kapital i rezerve stavka su pasiva koja se dodatno dijeli na upisani kapital, kapitalne rezerve, revalorizacijske rezerve, zakonske rezerve, zadržani dobitak, preneseni gubitak i dobitak financijske godine. Uz to, u pasivi ćemo pronaći vrijednost dugoročnih i kratkoročnih obveza kao i odgođeno plaćanje troškova te prihode budućih razdoblja (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010).

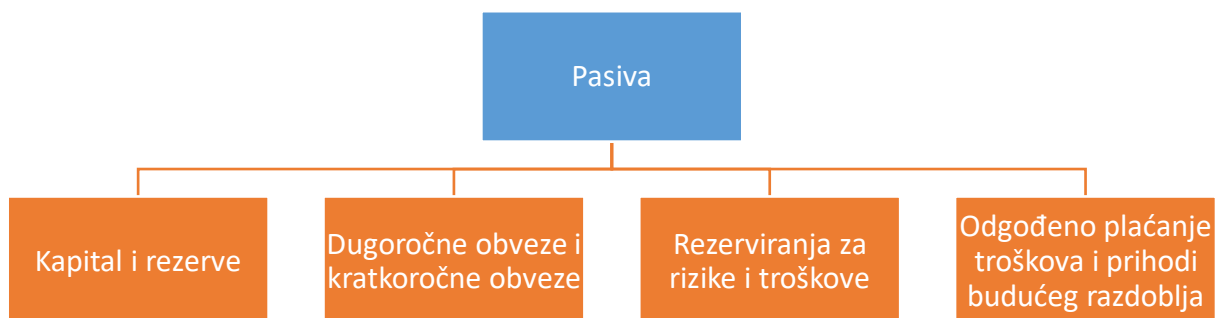
Upisani kapital sastavi je dio kapitala i rezervi, a prikazuje vrijednost novca uplaćenog u dionice ili udjele u društvu. Taj se kapital može povećati dokapitalizacijom, a može ga se i smanjiti, ali samo do one svote koja zakonom određena kao minimalna za osnivanje društva. Nije nužno da kapital uvijek mora biti uplaćen u novcu već se može uplatiti unosom stvari ali i prava, a ako se ne radi o novcu, potrebna je procjena vrijednosti od strane ovlaštenog procjenitelja. Kapitalne rezerve dio su kapitala koji se ostvaruje realizacijom dionica iznad nominalne vrijednosti, dodatno uplaćeni kapital i sve ostalo prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010).

Revalorizacijske rezerve daju informaciju o svođenju dugotrajne imovine na fer vrijednost. Revalorizacija se odnosi na proces ponovnog utvrđivanja vrijednosti bilo da se radi o vrijednosti valute, imovine, glavnice, obveza, prihoda ili rashoda. Zakonske rezerve su rezerve koje poslovni subjekt mora izdvojiti iz čiste dobiti, a ostale rezerve su rezerve koje služe za otkup vlastitih dionica ali i statutarne rezerve koje se

sastavljaju u skladu sa statutom društva. Kapital i rezerve sadrže još i zadržanu dobit i prenesene gubitke iz prethodnih obračunskih razdoblja te dobit ili gubitak tekuće obračunskog razdoblja (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010).

Dugoročne obveze predstavljaju bilančnu poziciju pasive koja obuhvaća sve poslovne obveze koje poduzetnik mora podmiriti u roku koji je duži od godine dana, a neki smatraju da se dugoročne obveze smatraju one koje su duže od pet ili čak deset godina. Sa druge strane, sve obveze koje imaju rok plaćanja kraći od godine dana smatraju se kratkoročnim obvezama. Najčešće obveze koje se javljaju jesu obveze prema dobavljačima te obveze prema bankama za kredite. Ostatak pasive čine dugoročna rezerviranja za rizike i troškove, odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja (Bešvir, 2008 i David, A., Christopher, N., 2010). Slika 13. prikazuje strukturu pasive.

Slika 13. Pasiva

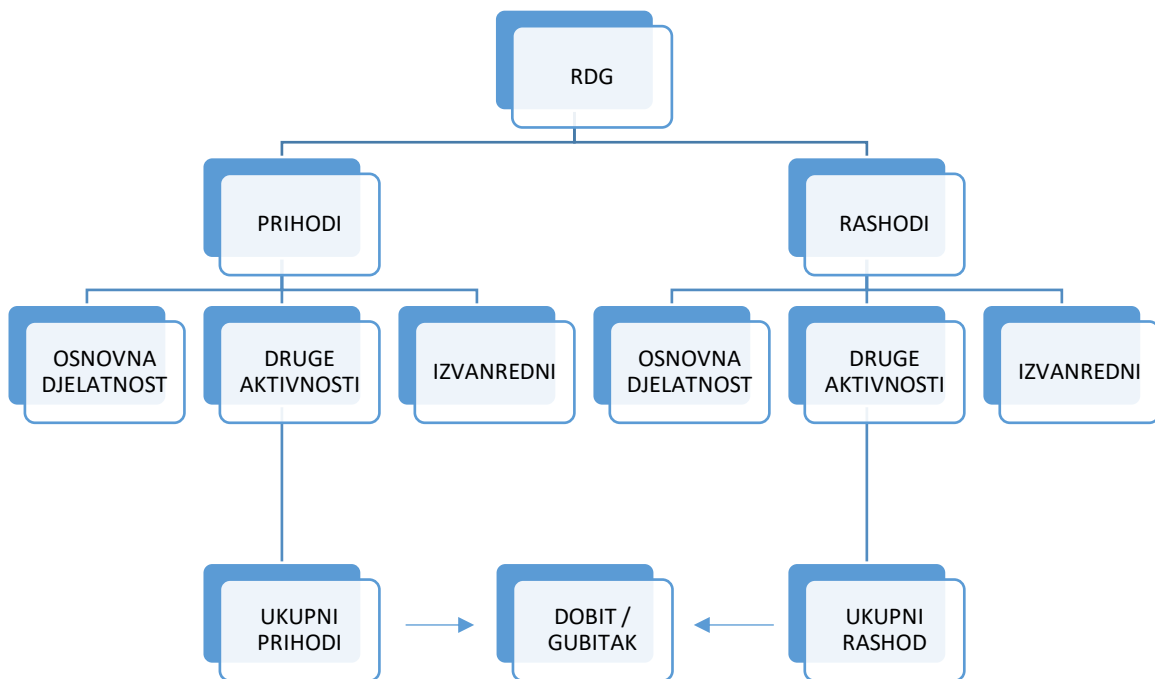

Izvor: Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRIF-plus, Zagreb

5.5. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka drugi je najvažniji temeljni financijski izvještaj u kojem se nalaze informacije o ostvarenim prihodima i rashodima, a kada se isti sučele, utvrđuje se financijski rezultat. Glavne varijable su upravo prihodi i rashodi od kojih se svaka dodatno dijeli na tri vrste, a zbrajanjem različitih vrsta utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi te na koncu dobit ili gubitak obračunskog razdoblja (Bešvir, 2008). Slika 14. prikazuje slijed utvrđivanja dobiti ili gubitka obračunskog razdoblja.

Slika 14. Račun dobiti i gubitka

Izvor: Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, RRIF-plus*, Zagreb

Prethodna slika prikazuje glavne elemente računa dobiti i gubitka. Prihod nastaje kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza. Prihod, da bi se tako i smatrao, mora imati utjecaj na promjene u visini kapitala, a vezan je za realizaciju poslovnih učinaka. Mogu se javiti kroz obavljanje redovne aktivnosti ili izvanrednim događajima stoga izvanredne prihode ne možemo planirati. Rashodi, suprotno od prihoda, nastaju kao posljedica smanjenja imovine ili povećanja obveza stoga ostavljaju negativan utjecaj na visinu kapitala. Isto kao i prihode, dijelimo ih na rashode redovnog poslovanja, druge rashode i izvanredne rashode poput kazni, šteta, otuđenja imovine i sl. (Žager, K. i Žager, L., 1999).

Sučeljavanjem prihoda i rashoda ostaje bruto financijski rezultat. Ukoliko su prihodi veći od rashoda, financijski rezultat je pozitivan i poduzeće posluje sa dobitkom, a ukoliko je situacija obrnuta, poduzeće ostvaruje gubitak. Dodatno, ako poduzeće posluje sa dobitkom obračunskog razdoblja zakonom je primorano obračunati porez na ostvarenu dobit koja umanjuje vrijednost financijskog rezultata, a ostatak dobiti predstavlja neto dobit poduzeća (Žager, K. i Žager, L., 1999).

6. ANALIZA POSLOVANJA NA TEMELJU FINANCIJSKIH POKAZATELJA

6.1. Financijski pokazatelji

„Pokazatelji predstavljaju kvantitativni izraz kvalitete i služe da bi se njima pobliže opisale i obrazložile određene pojave i postupci koji bi se trebali odvijati po određenim načelima poslovanja“ (Vitezić, 2002). Analiza financijskih izvještaja predstavlja proces u kojem primjenom različitih tehnika i analitičkih sredstava podatke i brojeve koje pronalazimo u financijskih izvještajima pretvaramo u korisne informacije. Takve vrste informacija od velikog su značaja za top menadžment poduzeća te ostale unutarnje ali i vanjske korisnike koji na temelju istih donose određene poslovne odluke. Pomoću pokazatelja moguće je odrediti profitabilnost poslovanja, količinu zaduženosti, efikasnost u iskorištavanju imovine odnosno kapitala i brojne druge stvari. Iako se sama analiza čini vrlo jednostavna, obzirom da je same pokazatelje vrlo jednostavno izračunati, potrebno je iskustvo i znanje da se pokazatelji tumače na pravilan način. Nije tajna kako se poduzeća koriste različitim tehnikama kako bi se financijski izvještaji uljepšali i time privukli novi investitori stoga je upravo tumačenje podataka glavna karta u borbi protiv poduzeća koji pokušavaju prikriti svoje neučinkovito poslovanje (Žager, K. i Žager, L., 1999). Naravno, analize se mogu sprovesti na nekoliko načina, a u ovom radu koristiti će se analiza pomoću financijskih pokazatelja. Slika 15. prikazuje podjelu financijskih pokazatelja.

Slika 15. Podjela financijskih pokazatelja

Izvor: Obrada autora prema: Žager, K., Žager, L. (1999.) *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb

6.2. Analiza financijskih izvještaja

Za potrebe same analize biti će korišteni financijski izvještaji iz 2019., 2020. i 2021. godine, a primarno će se koristiti izvještaji bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanom toku. Također, neće se koristiti svi pokazatelji, već najvažniji prema autorovom izboru. Na kraju, na temelju dobivenih rezultata, donijeti će se sud o kvaliteti poslovanja poduzeća tokom promatranih godina.

6.3. Pokazatelji likvidnosti

U ekonomskom smislu, likvidnost označava sposobnost poduzeća da u određenom trenutku podmiri svoje obveze, najčešće kratkoročne. Obveze se najčešće podmiruju iz novčanih sredstava, a ukoliko novac nije dostupan,

poduzeća se mogu koristiti drugim oblicima imovine pri podmirenju svojih obveza. Shodno tome, možemo razlikovati nekoliko pokazatelja likvidnosti, a to su pokazatelj trenutne likvidnosti, pokazatelj ubrzane likvidnosti, pokazatelj tekuće likvidnosti, pokazatelj financijske stabilnosti (Markin, 2014).

$$\text{Koeficijent trenutne likvidnosti} = \frac{\text{Novac} + \text{novčani ekvivalenti} + \text{utržive vrijednos.}}{\text{Kratkoročne obveze}}$$

2019. Maistra d.d. = 2,96 Valamar Riviera d.d. = 1,05

2020. Maistra d.d. = 0,20 Valamar Riviera d.d. = 0,71

2021. Maistra d.d. = 1,06 Valamar Riviera d.d. = 1,52

Koeficijent trenutne likvidnosti prikazuje koliko se kratkoročnih obveza može podmiriti iz novca, novčanih ekvivalenata i utrživih vrijednosnica. Poželjno je da se koeficijent nalazi između 10% i 30%. Rezultati upućuju kako je Maistra u razdoblju korona krize raspolagala sa znatno manje novčanih sredstava u odnosu na Valamar koji je unatoč krizi imao dovoljno novaca za podmirenje kratkoročnih obveza. U 2021. godini i jedno i drugo poduzeće pokazuju ubrzane znakove oporavka te se koeficijent iznad 1, što možemo okarakterizirati kao vrlo zadovoljavajuće stanje novca i novčanih ekvivalenata.

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{novac} + \text{novčani ekvivalenti} + \text{utržive vr.} + \text{potraživanja}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

2019. Maistra d.d. = 3,97 Valamar Riviera d.d. = 1,05

2020. Maistra d.d. = 0,48 Valamar Riviera d.d. = 0,76

2021. Maistra d.d. = 1,20 Valamar Riviera d.d. = 1,57

Kada koeficijentu trenutne likvidnosti pridodamo vrijednost potraživanja, rezultat toga je koeficijent ubrzane likvidnosti. Kratkotrajna potraživanja čine vrlo značajnu stavku kratkotrajne imovine u Maistri, te su prosječno u promatranim godinama činila 28% ukupne kratkotrajne imovine. Sa druge strane, U Valamaru niti jedne godine nisu činili više od 6% ukupne strukture kratkotrajne imovine. Obzirom da su potraživanja naplativa i očekuje se priljev novca, imaju značajan utjecaj na likvidnost poduzeća pa je referenta vrijednost ovog koeficijenta viša u odnosu na trenutnu likvidnost te iznosi 70%, što je Maistru 2020. godine svrstalo na razine znatno ispod referente vrijednosti, međutim, oporavkom turističke potražnje, ubrzo se oporavlja i ovaj pokazatelj.

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

2019. Maistra d.d. = 4,40 Valamar Riviera d.d. = 1,18

2020. Maistra d.d. = 0,54 Valamar Riviera d.d. = 0,79

2021. Maistra d.d. = 1,23 Valamar Riviera d.d. = 1,66

Koeficijent tekuće likvidnosti u obzir uzima cijelu stavku kratkotrajne imovine, pa da bi se pokazatelj smatrao zadovoljavajućim, očekuje se da bude minimalno dvostruko veći u odnosu na kratkoročne obveze. Prema već izračunatim pokazateljima, vidimo kako u uvjetima stabilnog poslovanja tokom 2019. godine Maistra bilježi izvanredne rezultate, međutim, pojava pandemije ostavila je puno veće posljedice po Maistru nego Valamar. Unatoč tome što oba poduzeća imaju vrijednost koeficijenta ispod 2, prednost ide na stranu Valamara, ne samo što je koeficijent veći, nego što i prema udjelu novca kao najlikvidnije stavke kratkotrajne imovine ostvaruje bolji rezultat u odnosu na Maistru.

$$\text{Koeficijent financijske stabilnosti} = \frac{\text{Dugotrajne imovina}}{\text{glavnica+dugoročne obveze}}$$

2019.	Maistra d.d. = 1,00	Valamar Riviera d.d. = 1,02
2020.	Maistra d.d. = 1,05	Valamar Riviera d.d. = 1,06
2021.	Maistra d.d. = 1,02	Valamar Riviera d.d. = 0,96

U pravilu, poželjno je da je koeficijent financijske stabilnosti što niži što bi ukazivalo na to da se isključivo glavnica i dugoročne obveze koriste za financiranje dugotrajne imovine. Nije poželjno da se dugotrajna imovina financira iz kratkoročnih obveza, a poduzeća u svim godinama imaju pokazatelj na graničnim razinama. Ipak, obzirom da se radi o hotelijerskoj industriji, gdje poduzeća raspolažu značajnom količinom i vrijednošću dugotrajne imovine, pokazatelji nisu značajno iznad omjera 1, što znači da se cijela glavnica i dugoročne obveze koriste za financiranje dugotrajne imovine, a tek jedan manji postotak putem ostalih načina financiranja.

Zaključno za pokazatelje likvidnosti, možemo reći da je situacija granična. Period pandemije bio je izrazito težak za poduzeća koja ovise o turističkoj potražnji, a oporavak godinu dana nakon pokazuje zrelost i snalažljivost poduzeća i u najtežim razdobljima poslovanja. Ipak, pokazatelje ne možemo okarakterizirati ni kao pozitivne niti kao negativne. Blaga prednost ide na stranu Valamara zbog većeg udjela novca u kratkotrajnoj imovini, posebice u pandemijskom razdoblju.

6.4. Pokazatelji zaduženosti

Odgovor na to koriste li se u redovnom poslovanju više vlastiti ili tuđi izvori financiranja daju pokazatelji zaduženosti. Hotelijerska industrija zahtijeva značajne razine kapitalnih ulaganja koja, bez tuđih izvora financiranja, ne bi bila moguća. Ipak, odgovorno poslovno ponašanje u skladu sa mogućnostima otplate takvih obveza važna je stavka u hotelijerskom sektoru. Najčešći oblik tuđeg izvora financiranja je kredit banke, a mogu se javiti i u neki drugi oblici. Pokazatelji koji ovdje spadaju jesu pokazatelj zaduženosti, pokazatelj financiranja i pokriće troškova kamata. (Markin, 2014)

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Ukupna imovina}}$$

2019.	Maistra d.d. = 0,41	Valamar Riviera d.d. = 0,47
2020.	Maistra d.d. = 0,43	Valamar Riviera d.d. = 0,55
2021.	Maistra d.d. = 0,39	Valamar Riviera d.d. = 0,48

Vrlo je jednostavan pokazatelj koji stavlja u omjer ukupne obveze i ukupnu imovinu. Prihvatljiva vrijednost ovog pokazatelja je 70%, što znači da oba poduzeća zadovoljavaju ovaj pokazatelj. Ipak, Maistra je u sve tri godine nadmašila Valamar te više od 50% svoje imovine financira vlastitim kapitalom.

$$\text{Koeficijent financiranja} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Glavnica}}$$

2019.	Maistra d.d. = 0,71	Valamar Riviera d.d. = 0,95
2020.	Maistra d.d. = 0,79	Valamar Riviera d.d. = 1,33
2021.	Maistra d.d. = 0,69	Valamar Riviera d.d. = 1,01

Omjer ukupnih obveza i glavnice prikazuje dvije stavke koje gotovo u potpunosti čine pasivu bilance. Poželjno je da je pokazatelj što niži, što kod Valamara nije slučaj. Prezaduženost je relativan pojam, teško je definirati granicu kada je poduzeće prezaduženo, a ovaj pokazatelj može pomoći u tom tumačenju. U periodu pandemije, zaduženost je porasla, posebno kratkoročna, što je znak da su se poduzeća u potrazi za kapitalom dodatno zadužila kako bi poslovanje moglo normalno funkcionirati. Ipak, zaduženost Valamara na zabrinjavajućim je razinama. U pandemijskoj 2020. godini obveze su bile 33% veće u odnosu na kapital, što u uvjetima slabe ili nepostojeće turističke potražnje može biti opasno za opstanak poduzeća. Srećom, brzi oporavak iste, utjecao je i na vraćanje pokazatelja na granične razine.

$$\text{Koeficijent pokrića troškova kamata} = \frac{EBIT}{\text{Trošak kamata}}$$

2019.	Maistra d.d. = 5,42	Valamar Riviera d.d. = 4,05
2020.	Maistra d.d. = -2,86	Valamar Riviera d.d. = -3,13
2021.	Maistra d.d. = 6,44	Valamar Riviera d.d. = 1,92

Koeficijent koji je vrlo blizak prethodnom pokazatelju. Visoko zaduženo poduzeće susreće se sa značajnom količinom kamata koje je potrebno podmiriti. Dobit prije poreza i kamata trebala bi biti dovoljna da se podmire takvi troškovi, što u toku pandemije niti jedno poduzeće nije bilo u stanju učiniti pa su se likvidna sredstva trebala tražiti iz ostalih dostupnih izvora. S obzirom na kratkoročno zaduživanje tokom 2020. godine, otplata kamata uz oporavak turističke potražnje utjecala je na nagli porast ovog pokazatelja, uz naglasak na kvalitetnije stanje pokazatelja Maistre u odnosu na Valamar.

Zaključak ovih pokazatelja je da Maistra puno kvalitetnije upravlja zaduženošću poslovanja. Sa druge strane, takvo stanje Valamarovih pokazatelja nije nužno loše, ovisi iz kojeg se kuta promatra poslovanje poduzeća. Hotelijerska industrija kao takva iziskuje visoka kapitalna ulaganja, a suvremeni trendovi zahtijevaju konstantu prilagodbu ponude da se isti i zadovolje. Ipak, postoje granice koje bi se trebale poštivati ne bi li poslovanje poduzeća postalo prerizično. Turizam je djelatnost koja je vrlo osjetljiva, što je 2020. godina i dokazala, a takve periode teško je prebroditi bez adekvatne brige o stanju poslovanja i zaduženosti.

6.5. Pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti

Ekonomičnost i profitabilnost dva su pojma koja razdvaja vrlo mala razlika. Ekonomičnost poslovanja odnosi se na to jesu li ostvareni prihodi nadmašili ostvarene rashode. Samim time, odgovara je li poduzeće ekonomično u iskorištavanju svojih

rashoda prilikom generiranja prihoda. Sa druge strane, profitabilnost prikazuje stopu povrata na uloženi kapital odnosno imovinu (Markin, 2014.).

$$\text{Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupni rashodi}}$$

2019. Maistra d.d. = 1,17 Valamar Riviera d.d. = 1,12

2020. Maistra d.d. = 0,79 Valamar Riviera d.d. = 0,58

2021. Maistra d.d. = 1,19 Valamar Riviera d.d. = 1,06

Uvidom u ekonomičnost poslovanja u financijskim izvještajima, vidi se kako i Maistra i Valamar u vremenima stabilnog poslovanja ostvaruju dobit tekućeg razdoblja, dok je period pandemije obilježen značajnim gubitcima. Brojni objekti nisu bili operativni, čime se pokušalo utjecati na niže rashode u poslovanju, međutim, dva mjeseca, koliko je trajala ljetna sezona, nisu bila dovoljna da nadoknade rashode tekućeg poslovanja.

$$\text{Neto rentabilnost imovine} = \frac{\text{Neto dobit+kamate}}{\text{Stanje imovine}}$$

2019. Maistra d.d. = 6% Valamar Riviera d.d. = 6%

2020. Maistra d.d. = -2% Valamar Riviera d.d. = -3%

2021. Maistra d.d. = 6% Valamar Riviera d.d. = 3%

Poduzeća imaju vrlo slični stopu povrata na imovinu, koja je u uvjetima tržišne nestabilnosti tijekom 2020. patila kao i svi ostali pokazatelji. Ovaj pokazatelj je od iznimne važnosti u sektoru hotelijerstva, jer dugotrajna imovina mora generirati profite. Ulaganja u dugotrajnu imovinu jesu ulaganja u hotele, kampove i apartmanska naselja koja su glavna stavka operativnog poslovanja. Stavka kamata koja je uračunata u formulu predstavlja zaduženost poduzeća. Stečena imovina u sektoru hotelijerstva

dobrim dijelom je financirana dugom, a za dug se moraju platiti kamate, stoga neto dobit uvećana za kamate daje realniju sliku ovog pokazatelja.

EBITDA = Prihodi – Rashodi bez kamata, poreza i amortizacije

2019. Maistra d.d. = 35% Valamar Riviera d.d. = 35%

2020. Maistra d.d. = 19% Valamar Riviera d.d. = 15%

2021. Maistra d.d. = 39% Valamar Riviera d.d. = 39%

EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, (Depreciation and Amortization)) ili u prijevodu „Dobit prije kamata, poreza i amortizacije“ je pokazatelj financijske uspješnosti poduzeća na način da eliminira učinke financiranja i računovodstvenih odluka. Amortizacija u hotelijerstvu igra vrlo značajnu ulogu obzirom da hotelijerske kompanije raspolažu značajnom količinom i vrijednošću dugotrajne imovine čija amortizirana vrijednost na kraju godine može imati jak utjecaj na razinu ostvarene dobiti. Također može služiti i kao ocjena kreditne analize obzirom da prikazuje iznos dobiti koji ostaje na raspolaganju da se podmire troškovi financiranja. Treba uzeti u obzir kako amortizacija ipak nije samo računovodstveni trošak već takva imovina stvarno gubi na vrijednosti te su potrebne reinvesticije kako bi se održala kvaliteta imovine i samim time maksimizirala njena iskoristivost prilikom generiranja prihoda. Stoga, *EBITDA* kroz dulje vremensko razdoblje mora davati znakove da poduzeće može podmiriti amortizirani trošak, barem djelomično. *EBITDA* marža se kod oba poduzeća kreće gotovo jednako, a visoka vrijednost daje pozitivniju sliku o poslovanju poduzeća.

$EBIT = EBITDA - amortizacija$

2019.	Maistra d.d. = 18%	Valamar Riviera d.d. = 13%
2020.	Maistra d.d. = -20%	Valamar Riviera d.d. = -58%
2021.	Maistra d.d. = 18%	Valamar Riviera d.d. = 8%

Sa druge strane, kada se iz *EBITDA*-e oduzme amortizacija, ostaje dobit prije kamata i poreza. *EBIT* je strukturom gotovo identična *GOP-u*, samo što u *EBIT* ulaze i dodatni neoperativni prihodi i troškovi bez kamata i poreza. *EBIT* može biti koristan prilikom analize operativnog poslovanja obzirom da iz računice troškova izuzima trošak financiranja. Hotelijerske kompanije nemaju mogućnosti i dostupnih kapitalnih sredstava da imovinu u potpunosti stvaraju iz vlastitih sredstava stoga je zaduživanje, ako se njime kvalitetno upravlja, jedini način rasta i razvoja poduzeća. Tada su troškovi kamata iznimno visoki pa mogu stvoriti negativnu iluziju o operativnom poslovanju poduzeća i stvarnom prihodovnom potencijalu poduzeća. Također, kao i kod *EBITDE*, u vremenima stabilnog poslovanja, *EBIT* marža je na pozitivnim razinama što znači da poduzeća iz dobiti tekućeg razdoblja mogu podmiriti trošak poreza i financiranja.

6.6. Z - score

Edward Altman, profesor na Sveučilištu u New Yorku razvio je i predstavio Z – score formulu u kasnim 1960-im godinama koja je predstavljala rješenje za gubitak vremena koje je posvećeno kompleksnom procesu koji su investitori morali prolaziti da bi stvorili sliku o tome da li neko poduzeće posluje pod rizikom od bankrota. Na kraju, formula koja je izrađena od strane Altmana pružila je informaciju o općenitom zdravlju financija u poduzeću. Kroz godine, sve do 1999. godine, Altman je preispitivao i shodno tome, korigirao formulu koja je sa preciznošću od 82% do 94% predviđala bankrot poduzeća. Z-score temelji se na pet ključnih financijskih omjera koji se mogu izračunati iz godišnjih financijskih izvještaja. Prema Altmanu, granice za donošenje suda o stanju u kojem se poduzeće nalazi su sljedeće. Iznos iznad 3 znači da je poduzeće financijski

zdravo i nije u opasnosti od bankrota, dok iznosi ispod 1 znači da je poduzeće u velikoj opasnosti od bankrota (Rashed A. A. T. 2011).

Formula za Altmanov Z – score glasi:

$$Z - score = 1,2 X1 + 1,4 X2 + 3,3X3 + 0,6 X4 + 1 X5$$

X1- obrtni kapital/ukupna imovina

X2- zadržana zarada/ukupna imovina

X3- dobit/ukupna imovina

X4- tržišna vrijednost vlastitog kapitala /knjigovodstvena vrijednost obveza

X5- prodaja/ukupna imovina

Tablica 3. Izračun Z – score rezultata

Z - Score	MAISTRA d.d.			VALAMAR RIVIERA d.d.		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
X1	0,02415	-0,01680	0,01652	0,01424	-0,02892	0,07025
X2	0,14165	0,18790	0,14759	0,06644	0,10490	0,05632
X3	0,06456	-0,03592	0,06366	0,04710	-0,05497	0,02507
X4	2,30264	1,88908	2,31554	1,54889	0,89504	1,14003
X5	0,36679	0,17737	0,34269	0,34096	0,09900	0,23862
Z - score	2,19	1,44	2,17	1,54	0,57	1,19

Izvor: Obrada autora

Prema dobivenim rezultatima Altmanovog Z – scora, vidimo kako Maistra ima puno kvalitetnije stanje i zdravlje vlastitih financija. Kao što smo i kroz financijske pokazatelje

mogli utvrditi, vrlo visoka zaduženost poduzeća Valamar značajno utječe na poslovne rezultate, a samim time i na cjelokupno zdravlje financija. Prema Altmanu, 2020. godine, poduzeće Valamar je bilo u rizičnoj financijskoj situaciji i kao što je već napomenuto, zahvaljujući brzom oporavku turističke potražnje oporavilo svoje poslovanje. Ovaj pokazatelj nikako nije za zanemariti, obzirom da je služio kao vrlo koristan alat pred financijsku krizu 2008. godine kada je prikazao kako preko 50% promatranih poduzeća posluje u riziku od bankrota. Kada je kriza stvarno i nastupila, većina takvih poduzeća proglasila su bankrot.

6.7. Zaključak analize pomoću financijskih pokazatelja

Znakovi slabosti primijećeni su tokom perioda pandemije, koji nije bio jednostavan niti za jedno poduzeće u gospodarskom sektoru RH, a veliki se utjecaj osjetio u sektoru turizma koji je zbog restrikcija u kretanju ljudi doživio veliki udarac. Ipak, taj je period ostavio traga na ljudima koji su u želji odmora i regeneracije u rekordnom roku oporavili turističku potražnju, a time i oporavili poslovanje ovih poduzeća. Prednost na temelju izračunatih financijskih pokazatelja, na kraju ide na stranu Maistre, posebice zbog urednijeg stanja zaduženosti. Valamar je poduzeće koje konstantno ulaže u kvalitetu i kvantitetu svog portfelja, što je na koncu rezultiralo visokom razinom obveza, koje bi, da se kriza oko pandemije produžila na još jednu turističku sezonu možda bile i presudne za njihovo poslovanje. Sa druge strane Maistra nešto sporijim korakom razvija svoje poslovanje, ali time ne ugrožava temelje istog, što je dodatno utvrđeno Altmanovim Z – scorom. 2022. godina pretendira da postane rekordna turistička sezona, pa se sa nestrpljenjem očekuje i nastavak ove priče.

7. ZAKLJUČAK

Turizam i ugostiteljstvo javljaju se sa pojavom ljudskog roda. Možda ne u oblicima kakvi su danas poznati, ali tragovi tih djelatnosti daju se iščitati iz povijesnih ostavština ljudskoga roda. Kao što sve evoluirala, tako su i ljudi i njihove djelatnosti, a pojava robne razmjene pa sve do novca, naučila je ljude kako vrednovati proizvode i usluge. Tako su turizam i ugostiteljstvo u ranim razdobljima bili dostupni samo iznimno bogatim ljudima, koji su si putovanja i takvu vrstu uživanja mogli priuštiti. Kako je vrijeme odmicalo, razvojem gradova i djelatnosti, javio se i srednji stalež stanovništva koji si je zarađenim novcem mogao priuštiti i dio luksuza kakav je prije bio dostupan samo bogatima. Turistička je potražnja zbog toga rasla, a razvoj prometnica i prijevoznih sredstava bio je vjetar u leđa za dodatan razvoj. Razdoblje nakon 2. Svjetskog rata, kada se uz prometnice razvija i avio-prijevoz, destinacije je učinio puno dostupnijima nego prije, pa niti ne čudi da se to razdoblje smatra zlatnim razdobljem turizma, kada se najveći procvat i dogodio. Ulaskom u 90-e godine, pojavom interneta i javljanjem nove generacije stanovništva, svijet se počeo ubrzano mijenjati, pa se to prelilo i na turistički sektor. Turizam, kakav danas poznajemo, jedna je od vodećih djelatnosti u svijetu po broju zaposlenog stanovništva ali i generiranog prihoda, stoga ne čudi da se uz obilježja koja nudi hrvatsko primorje, prilika za implementiranje turističke ponude dogodila i na području RH.

Obilježja hrvatskog primorja takva su da pružaju veliki broj mogućnosti za razvoj poduzetničkih ideja, što su poduzeća Maistra d.d. i Valamar Riviera d.d. objeručke prihvatili. Pametna strategija, hrabrost u preuzimanju rizika te razvoj turizma na području RH stavke su koje su obilježile razvoj ovih poduzeća. Uz dugogodišnju tradiciju poslovanja, prolaska kroz razne faze ekonomskih zbivanja, iskustvo na turističkom tržištu omogućilo je da trendove prepoznaju ranije i iskoriste u svoju korist. Analiza financijskih pokazatelja posljednje tri godine poslovanja pokazala je vrhunac, krizno razdoblje i postkrizni oporavak. Vrhunac turističke sezone 2019. godine naglo je presječen pandemijom virusa COVID-19, što je turističku potražnju gotovo u potpunosti iskorijenilo. Borba sa nevidljivim neprijateljem, ostavila je posljedice za oba poduzeća ali je zbog stanja svojih obveza Valamar bio pod većom prijetnjom u odnosu

na Maistru. Također, osim stanja obveza, Maistra je dio grupacije Adris grupe d.d. u čijem se sastavu nalaze i poduzeća Croatia osiguranje d.d. koja sudjeluje na tržištu osiguranja i Cromaris d.d. koji sudjeluje na prehrambenom tržištu. Maistra kao takva, ne ovisi sama o sebi, već u pozadini postoji grupa koja može alocirati prihode iz jednog sektora u drugi ako je to potrebno i time pomoći onom sektoru koji je u opasnosti od krize. Valamar je kao takav prepušten sam sebi, svojim dioničarima i čistoj turističkoj potražnji koja je glavno gorivo za pokretanje motora poduzeća.

Prema tome, definirana hipoteza 1, koja kaže da kriza nije značajnije ugrozila poslovanje jednog ili oba poduzeća nije točna. U razdoblju krize, prema promatranim pokazateljima, poduzeće Valamar Riviera našlo se u teškoj financijskoj situaciji, a prema Altmanovom Z-score-u, da su se takvi uvjeti poslovanja nastavili, postojala je mogućnost veća od 82% da poduzeće bankrotira u roku do dvije godine. Druga testirana hipoteza koja kaže da na temelju izračunatih financijskih pokazatelja, poduzeća pokazuju znakove oporavka nakon krizne 2020. godine je točna. Zahvaljujući brzom oporavku turističke potražnje, poslovanja oba poduzeća doživjela su uspon i u pogon vratila gotovo sve zaposlenike koji su tokom pandemije postali višak radne snage. Uz to, bitno je napomenuti pomoć države koja je subvencijama za očuvanje radnih mjesta pomogla poduzećima da prebrode ovo teško razdoblje. Kao što se kroz prethodno iznesene komentare dalo naslutiti, krajnji sud o uspješnosti poslovanja ide na stranu Maistre, najviše zbog stanja zaduženosti, a i krizno razdoblje je pokazalo kvalitetniju strukturu financija i manju opasnost po vitalnost samog poduzeća. Na kraju treba naglasiti kako oba poduzeća svojim poslovanjem krase hrvatski turistički sektor te doprinose regionalnim i lokalnim zajednicama pa za dobrobit svih neka tako i ostane u narednim godinama koje dolaze.

LITERATURA

Knjige:

1. Bartoluci M., i Čavlek N. (2011) Turizam - ekonomske osnove i organizacijski sustav. Zagreb: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, Zagreb, RRIF-
3. Blažev, B., (2007): *Turizam u gospodarskom sustavu*, Sveučilište u Rijeci, Opatija
4. Caalem R. P., (2021.) *Enriched module in hospitality indutry*, Republic of the Philippines, Nueva Ecija University Of Science And Technology
5. Cerović, Z., (2003): *Hotelski menadžment*, Sveučilište u Rijeci, Rijeka
6. Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D. i Kesar, O., (2011): *Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav*, Školska knjiga, Zagreb
7. David, A., Christopher, Nobes. (2010.) *Financijsko računovodstvo, međunarodni uvod, Mate*, Zagreb
8. Freyer, W. (1998.) *Tourismus – Einfuerung in die Fremdenverkehrsoekonomie*, Oldenbur
9. Galičić V. (2013.) *Hotelska prodaja i recepcijsko poslovanje*, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija
10. Lickonisk, L. J., Jenkic, C. L., (2006): *Uvod u turizam*, Ekokon, Split,
11. Parać, B. (2011.) *Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje*, Zagreb, Intergrafika
12. Rashed A. A. T. (2011). *Predicting Bankruptcy through Financial Statement Analysis*, Institute of Business Administration, University of Dhaka
13. Schmidgall, Raymond S. and DeFranco, Agnes (2015) *Uniform system of accounts for the lodging industry, 11th revised edition: the new guidelines for the lodging industry*, by Hospitality Financial and Technology Professionals
14. Vitezić, N. (2002.) *Analitički postupci u eksternoj reviziji*, HUR, Zagreb
15. Vrtiprah, V., Pavlić, I., (2005): *Menadžerska ekonomija u hotelijerstvu*, Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik

Internetski izvori:

1. <https://hotelijer.wordpress.com>
2. <https://hoteltechreport.com>
3. <https://narodne-novine.nn.hr>
4. <https://valamar-riviera.com>
5. <https://www.financesonline.com>
6. <https://www.htz.hr>
7. <https://www.unwto.org>
8. <https://www.xotels.com>
9. <https://www.zse.hr>
10. <https://www.maistra.hr>

Internetski članci:

1. Gilbert N. (2022.) 109 Hospitality Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share, dostupno na (www.financesonline.com, pristupljeno 26.05.2022)
2. Janković S., Standardi izvještavanja u hotelijerstvu, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija, dostupno na: <http://www.hotelijer.hr> (pristupljeno 21. 05. 2022)
3. Landman P. (2022.) KPI – Key Performance Indicators, (dostupno na: <https://www.xotels.com>, pristupljeno 25.05.2022)

POPIS SLIKA

Slika 1. Čimbenici koji utječu na vrste turizma

Slika 2. Karavansaraj

Slika 3. Izveštaji po centrima odgovornosti

Slika 4. Opće informacije hotelijerske industrije

Slika 5. Zaposleni u turizmu i hotelijerstvu

Slika 6. Statistika booking-a

Slika 7. Tehnologija u hotelijerstvu

Slika 8. Domaći hotelski lanci

Slika 9. Strani hotelski lanci

Slika 10. Bilanca

Slika 11. Dugotrajna imovina

Slika 12. Kratkotrajna imovina

Slika 13. Pasiva

Slika 14. Račun dobiti i gubitka

Slika 15. Podjela financijskih pokazatelja

POPIS TABLICA

Tablica 1. Freyerove faze razvoja turizma

Tablica 2. Račun dobiti i gubitka prema USALI standardima u poduzeću Maistra d.d.

Tablica 3. Izračun Z – score rezultata

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Glavni faktori koji utječu na donošenje odluka o kupnji usluge smještaja

Grafikon 2. Struktura vlasništva Valamar Riviera d.d.

Grafikon 3. Struktura vlasništva Maistra d.d.

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Revidirani, konsolidirani financijski izvještaji Valamar Riviera d.d. za 2019., 2020., i 2021. godinu

Prilog 2. Revidirani, konsolidirani financijski izvještaji Maistra d.d. za 2019., 2020., i 2021. godinu

Prilog 3. Popis formula

Prilog 1. Revidirani, konsolidirani financijski izvještaji Valamar Riviera d.d. za 2019., 2020., i 2021. godinu

BILANCA			
stanje na dan 31.12.2021.			
u kunama			
Obveznik: Valamar Riviera d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	6.087.157.859	5.671.819.566
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	46.400.186	39.086.495
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	37.551.928	30.356.827
3. Goodwill	006	6.567.609	6.567.609
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	2.280.649	2.162.059
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	5.662.917.241	5.221.568.500
1. Zemljište	011	976.429.207	980.924.514
2. Građevinski objekti	012	3.560.463.801	3.363.126.345

3. Postrojenja i oprema	013	488.743.200	432.241.488
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	116.542.756	100.025.874
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	988.061	42.528
7. Materijalna imovina u pripremi	017	443.016.063	288.533.889
8. Ostala materijalna imovina	018	72.791.725	53.493.881
9. Ulaganje u nekretnine	019	3.942.428	3.179.981
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	46.430.294	82.071.741
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	46.054.207	76.533.067
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	147.054	220.812
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	89.033	5.177.862
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	140.000	140.000
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0

1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	331.410.138	329.092.830
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	737.066.269	1.217.957.755
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	30.335.208	26.310.071
1. Sirovine i materijal	039	29.329.354	25.050.909
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	0
3. Gotovi proizvodi	041	0	0
4. Trgovačka roba	042	973.867	1.230.618
5. Predujmovi za zalihe	043	31.987	28.544
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	40.184.920	38.388.235
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	1.598.603	7.293.712
3. Potraživanja od kupaca	049	23.776.150	17.995.662
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	297.549	738.835
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	10.162.443	9.116.616
6. Ostala potraživanja	052	4.350.175	3.243.410
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	613.241	38.001.625
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0

2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	613.241	38.001.625
9. Ostala financijska imovina	062	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	665.932.900	1.115.257.824
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	55.358.952	23.768.145
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	6.879.583.080	6.913.545.466
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	54.261.380	54.173.148
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067	2.863.857.326	3.311.057.807
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	1.672.021.210	1.672.021.210
II. KAPITALNE REZERVE	069	5.223.432	5.223.432
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	98.511.512	98.247.550
1. Zakonske rezerve	071	83.601.061	83.601.061
2. Rezerve za vlastite dionice	072	136.815.284	136.815.284

3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-124.418.267	-124.418.267
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	2.513.434	2.249.472
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)	077	872	81.109
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (odnosno raspoložive za prodaju)	078	872	81.109
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081	0	0
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	083	715.882.878	388.045.406
1. Zadržana dobit	084	715.882.878	388.045.406
2. Preneseni gubitak	085	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	086	-329.593.506	104.374.607
1. Dobit poslovne godine	087	0	104.374.607
2. Gubitak poslovne godine	088	329.593.506	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	089	701.810.928	1.043.064.493
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	090	141.118.430	166.154.627
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	091	26.089.854	29.827.505
2. Rezerviranja za porezne obveze	092	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	093	57.420.166	50.117.237

4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	094	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	095	0	0
6. Druga rezerviranja	096	57.608.410	86.209.885
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	097	2.867.349.347	2.614.508.279
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	098	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	099	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	100	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	101	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	102	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	103	2.770.275.555	2.547.107.295
7. Obveze za predujmove	104	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	105	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	106	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	107	38.781.433	15.636.060
11. Odgođena porezna obveza	108	58.292.359	51.764.924
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	109	934.437.190	733.966.582
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	110	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	111	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	112	0	39.205

4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	113	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	114	5.304.000	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	115	733.061.607	565.523.996
7. Obveze za predujmove	116	69.608.737	40.344.672
8. Obveze prema dobavljačima	117	61.808.783	67.470.609
9. Obveze po vrijednosnim papirima	118	6.625.196	0
10. Obveze prema zaposlenicima	119	19.186.775	28.794.007
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	120	6.130.006	16.508.477
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	121	389.276	379.676
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	122	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	123	32.322.810	14.905.940
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	124	72.820.787	87.858.171
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	125	6.879.583.080	6.913.545.466
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	126	54.261.380	54.173.148

RAČUN DOBITI I GUBITKA			
u razdoblju 01.01.2021. do 31.12.2021.			
u kunama			
Obveznik: Valamar Riviera d.d.			
Naziv pozicije	AOP ozna ka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 002 do 006)	001	675.610.635	1.644.008.023

1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	002	0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	003	642.478.457	1.605.127.860
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	004	460.699	325.986
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	005	0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	006	32.671.479	38.554.177
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 08+009+013+017+018+019+022+029)	007	1.070.375.000	1.507.033.397
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	008	0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 010 do 011)	009	254.642.998	458.262.170
a) Troškovi sirovina i materijala	010	136.855.464	252.132.447
b) Troškovi prodane robe	011	4.306.456	10.440.758
c) Ostali vanjski troškovi	012	113.481.078	195.688.965
3. Troškovi osoblja (AOP 014 do 016)	013	189.951.093	353.175.910
a) Neto plaće i nadnice	014	122.043.480	218.086.856
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	015	46.270.696	88.789.363
c) Doprinosi na plaće	016	21.636.917	46.299.691
4. Amortizacija	017	496.444.044	507.335.969
5. Ostali troškovi	018	89.097.655	134.450.892
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 020+021)	019	1.509.899	1.669.684
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	020	0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	021	1.509.899	1.669.684
7. Rezerviranja (AOP 023 do 028)	022	28.714.012	40.313.157
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	023	19.091.188	9.404.520
b) Rezerviranja za porezne obveze	024	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	025	9.622.824	2.744.361
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	026	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	027	0	0
f) Druga rezerviranja	028	0	28.164.276
8. Ostali poslovni rashodi	029	10.015.299	11.825.615
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 031 do 040)	030	21.291.138	35.353.682
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	031	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	032	0	0

3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	033	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	034	0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	035	0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	036	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	037	674.539	307.295
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	038	889.846	11.680.384
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od financijske imovine	039	0	4.503.563
10. Ostali financijski prihodi	040	19.726.753	18.862.440
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 042 do 048)	041	125.931.773	71.256.632
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	042	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	043	0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	044	63.062.608	66.258.463
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	045	41.917.880	0
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	046	17.843.787	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	047	0	0
7. Ostali financijski rashodi	048	3.107.498	4.998.169
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	049	0	547.970
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	050	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	051	1.643.580	144.413
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	052	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 001+030+049 +050)	053	696.901.773	1.679.909.675
X. UKUPNI RASHODI (AOP 007+041+051 + 052)	054	1.197.950.353	1.578.434.442
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 053-054)	055	-501.048.580	101.475.233
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 053-054)	056	0	101.475.233
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 054-053)	057	-501.048.580	0
XII. POREZ NA DOBIT	058	-142.242.789	-7.232.013

XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 055-059)	059	-358.805.791	108.707.246
1. Dobit razdoblja (AOP 055-059)	060	0	108.707.246
2. Gubitak razdoblja (AOP 059-055)	061	-358.805.791	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 063-064)	062	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	063	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	064	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	065	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 062-065)	066	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 065-062)	067	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 055+062)	068	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 068)	069	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 068)	070	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 058+065)	071	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 068-071)	072	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 068-071)	073	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 071-068)	074	0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 076+077)	075	-358.805.791	108.707.246
1. Pripisana imateljima kapitala matice	076	-329.593.506	104.374.607
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	077	-29.212.285	4.332.639
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	078	-358.805.791	108.707.246
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 80 + 87)	079	-73.904	97.850
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 081 do 085)	080	-73.904	97.850
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	081	0	0

2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	082	-73.904	97.850
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	083	0	0
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	084	0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	085	0	0
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	086	-13.302	17.613
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (AOP 088 do 095)	087	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	088	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	089	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	090	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	091	0	0
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	092	0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	093	0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	094	0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	095	0	0
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	096	0	0
V. NETO OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 080+087 - 086 - 096)	097	-60.602	80.237
VI. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 078+097)	098	-358.866.393	108.787.483
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VII. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 100+101)	099	-358.866.393	108.787.483
1. Pripisana imateljima kapitala matice	100	-329.654.108	104.454.844

2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	101	-29.212.285	4.332.639
---	------------	-------------	-----------

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda			
u razdoblju 01.01.2021. do 31.12.2021.			
u kunama			
Obveznik: Valamar Riviera d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	- 501.048.580	101.475.233
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	627.709.571	577.223.786
<i>a) Amortizacija</i>	003	496.444.044	507.335.969
<i>b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine</i>	004	-3.245.751	2.071.836
<i>c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine</i>	005	0	-13.315.806
<i>d) Prihodi od kamata i dividendi</i>	006	-513.802	-86.145
<i>e) Rashodi od kamata</i>	007	68.613.120	71.256.632
<i>f) Rezerviranja</i>	008	22.152.112	25.063.623
<i>g) Tečajne razlike (nerealizirane)</i>	009	41.917.849	-8.096.392
<i>h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke</i>	010	2.341.999	-7.005.931
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	126.660.991	678.699.019
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	- 133.339.351	1.277.569
<i>a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza</i>	013	-82.313.496	-22.602.337
<i>b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja</i>	014	-46.515.658	20.098.142
<i>c) Povećanje ili smanjenje zaliha</i>	015	-4.510.197	3.781.764
<i>d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala</i>	016	0	0
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	-6.678.360	679.976.588
4. Novčani izdaci za kamate	018	-34.290.832	-70.643.388

5. Plaćeni porez na dobit	019	3.491.984	705.192
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	-37.477.208	610.038.392
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	9.326.474	3.783.014
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata	022	0	0
3. Novčani primici od kamata	023	495.675	98.094
4. Novčani primici od dividendi	024	0	3.709
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	324.339	224.099
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	10.146.488	4.108.916
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	- 595.870.92 1	- 115.355.120
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	-225.514	-42.722.870
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	-3.203.421
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	- 596.096.43 5	- 161.281.411
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	- 585.949.94 7	- 157.172.495
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	785.615.08 3	379.850.628
4. Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti	038	3.389.998	338.676.960
V. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	789.005.08 1	718.527.588
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata	040	-46.038.888	- 718.135.038
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	0	0

3. Novčani izdaci za financijski najam	042	-72.300	-76.794
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	-3.676.476	-3.856.729
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-49.787.664	-722.068.561
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	739.217.417	-3.540.973
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	115.790.262	449.324.924
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	550.142.638	665.932.900
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	665.932.900	1.115.257.824

BILANCA			
stanje na dan 31.12.2020.			
u kunama			
Obveznik: Valamar Riviera d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	5.856.396.314	6.087.157.859
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	56.189.081	46.400.186
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	48.975.762	37.551.928
3. Goodwill	006	6.567.609	6.567.609
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	645.710	2.280.649
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0

II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	5.558.203.4 13	5.662.917.2 41
1. Zemljište	011	977.452.631	976.429.207
2. Građevinski objekti	012	3.587.267.6 68	3.560.463.8 01
3. Postrojenja i oprema	013	516.603.969	488.743.200
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	145.663.553	116.542.756
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	2.947.521	988.061
7. Materijalna imovina u pripremi	017	247.269.828	443.016.063
8. Ostala materijalna imovina	018	74.548.777	72.791.725
9. Ulaganje u nekretnine	019	6.449.466	3.942.428
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	48.171.781	46.430.294
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	47.667.787	46.054.207
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	220.656	147.054
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	113.338	89.033
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	170.000	140.000
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	193.832.039	331.410.138
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	618.567.076	737.066.269
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	25.825.011	30.335.208
1. Sirovine i materijal	039	25.557.290	29.329.354
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	0
3. Gotovi proizvodi	041	0	0

4. Trgovačka roba	042	221.443	973.867
5. Predujmovi za zalihe	043	46.278	31.987
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	41.771.516	40.184.920
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	383	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	2.382.857	1.598.603
3. Potraživanja od kupaca	049	18.474.596	23.776.150
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	936.299	297.549
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	18.377.083	10.162.443
6. Ostala potraživanja	052	1.600.298	4.350.175
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	827.911	613.241
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	687.761	613.241
9. Ostala financijska imovina	062	140.150	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	550.142.638	665.932.900
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	20.339.193	55.358.952
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	6.495.302.583	6.879.583.080
F) IZVANBILANČNI ZAPISI PASIVA	066	54.355.927	54.261.380
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	3.219.069.759	2.863.857.326
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	1.672.021.210	1.672.021.210
II. KAPITALNE REZERVE	069	5.223.432	5.223.432

III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	95.998.078	98.511.512
1. Zakonske rezerve	071	83.601.061	83.601.061
2. Rezerve za vlastite dionice	072	136.815.284	136.815.284
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	- 124.418.267	- 124.418.267
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	0	2.513.434
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	61.474	872
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078	61.474	872
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	430.206.412	715.882.878
1. Zadržana dobit	082	430.206.412	715.882.878
2. Preneseni gubitak	083	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	284.535.940	- 329.593.506
1. Dobit poslovne godine	085	284.535.940	0
2. Gubitak poslovne godine	086	0	329.593.506
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	731.023.213	701.810.928
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	125.529.523	141.118.430
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	13.875.517	26.089.854
2. Rezerviranja za porezne obveze	090	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	51.607.209	57.420.166
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	0	0
6. Druga rezerviranja	094	60.046.797	57.608.410
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	2.546.866.3 58	2.867.349.3 47
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	2.652.000	0

6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	2.443.662.6 77	2.770.275.5 55
7. Obveze za predujmove	102	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105	37.505.640	38.781.433
11. Odgođena porezna obveza	106	63.046.041	58.292.359
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	526.341.998	934.437.190
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	23.725	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	2.755.000	5.304.000
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	285.262.246	733.061.607
7. Obveze za predujmove	114	38.363.694	69.608.737
8. Obveze prema dobavljačima	115	145.722.270	61.808.783
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	0	6.625.196
10. Obveze prema zaposlenicima	117	29.133.042	19.186.775
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	12.309.349	6.130.006
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119	389.276	389.276
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121	12.383.396	32.322.810
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	77.494.945	72.820.787
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	6.495.302.5 83	6.879.583.0 80
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	54.355.927	54.261.380

RAČUN DOBITI I GUBITKA			
u razdoblju 01.01.2020. do 31.12.2020.			
u kunama			
Obveznik: Valamar Riviera d.d.			
Naziv pozicije	AOP ozna ka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	2.207.678.79 0	675.610.635
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	2.139.319.74 4	642.478.457
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	510.082	460.699
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	67.848.964	32.671.479
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	1.913.825.57 6	1.070.375.00 0
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	609.249.061	254.642.998
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	134	364.623.025	136.855.464
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	135	4.812.122	4.306.456
<i>c) Ostali vanjski troškovi</i>	136	239.813.914	113.481.078
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	583.409.043	189.951.093
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	138	363.407.404	122.043.480
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	139	144.444.646	46.270.696
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	140	75.556.993	21.636.917
4. Amortizacija	141	474.514.405	496.444.044
5. Ostali troškovi	142	197.392.249	89.097.655
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	587.773	1.509.899
<i>a) dugotrajne imovine osim financijske imovine</i>	144	0	0
<i>b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine</i>	145	587.773	1.509.899
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	8.827.807	28.714.012
<i>a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze</i>	147	4.890.058	19.091.188
<i>b) Rezerviranja za porezne obveze</i>	148	0	0
<i>c) Rezerviranja za započete sudske sporove</i>	149	3.937.749	9.622.824
<i>d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava</i>	150	0	0

e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	0	0
f) Druga rezerviranja	152	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	153	39.845.238	10.015.299
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	10.673.119	21.291.138
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	654.052	674.539
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	4.215.065	889.846
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163	0	0
10. Ostali financijski prihodi	164	5.804.002	19.726.753
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	72.530.819	125.931.773
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	55.020.340	63.062.608
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	4.868.851	41.917.880
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170	10.651.214	17.843.787
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171	1.690	0
7. Ostali financijski rashodi	172	1.988.724	3.107.498
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	476.257	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	0	1.643.580

VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	2.218.828.166	696.901.773
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	1.986.356.395	1.197.950.353
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	232.471.771	-501.048.580
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	232.471.771	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	-501.048.580
XII. POREZ NA DOBIT	182	-73.379.909	-142.242.789
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	305.851.680	-358.805.791
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	305.851.680	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	-358.805.791
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198	0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	305.851.680	-358.805.791
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200	284.535.940	-329.593.506
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	21.315.740	-29.212.285

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	305.851.680	-358.805.791
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	-1.060.800	-73.904
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206	-1.060.800	-73.904
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209	0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	0
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	-216.991	-13.302
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	-843.809	-60.602
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	305.007.871	-358.866.393
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215	305.007.871	-358.866.393
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	283.692.131	-329.654.108
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217	21.315.740	-29.212.285

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda			
u razdoblju 01.01.2020. do 31.12.2020.			
u kunama			
Obveznik: Valamar Riviera d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	232.471.771	- 501.048.58 0
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	522.775.137	627.709.57 1
a) Amortizacija	003	474.514.405	496.444.04 4
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	-10.784.061	-3.245.751
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	143.240	0
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-341.761	-513.802
e) Rashodi od kamata	007	56.867.514	68.613.120
f) Rezerviranja	008	-11.828.932	22.152.112
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	4.868.877	41.917.849
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	9.335.855	2.341.999
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	755.246.908	126.660.99 1
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	92.191.314	- 133.339.35 1
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	74.485.565	-82.313.496
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	18.083.409	-46.515.658
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015	-377.660	-4.510.197
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	0	0
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	847.438.222	-6.678.360
4. Novčani izdaci za kamate	018	-57.152.922	-34.290.832
5. Plaćeni porez na dobit	019	-5.372.100	3.491.984
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	784.913.200	-37.477.208
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	56.786.329	9.326.474
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022	1.437.948	0
3. Novčani primici od kamata	023	382.503	495.675
4. Novčani primici od dividendi	024	115.822	0
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	10.879.251	324.339

6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	69.601.853	10.146.488
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	- 954.589.856	- 595.870.92 1
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	-10.770.778	-225.514
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	-47.667.787	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	- 1.013.028.4 21	- 596.096.43 5
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	- 943.426.568	- 585.949.94 7
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	742.204.883	785.615.08 3
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	329.030.148	3.389.998
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	1.071.235.0 31	789.005.08 1
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	- 450.552.945	-46.038.888
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	- 130.151.483	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	0	-72.300
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	-39.436.690	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	-4.280.260	-3.676.476
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	- 624.421.378	-49.787.664
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	446.813.653	739.217.41 7
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0

D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	288.300.285	115.790.262
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	261.842.353	550.142.638
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	550.142.638	665.932.900

Prilog 2. Revidirani konsolidirani financijski izvještaji Maistra d.d. za 2019., 2020., i 2021. godinu

BILANCA			
stanje na dan 31.12.2021			
u kunama			
Obveznik:Maistra d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	3.410.884.612	3.277.884.392
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	18.743.551	23.005.341
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	8.992.028	9.759.869
3. Goodwill	006	9.714.223	9.714.223

4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	37.300	3.531.249
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	3.247.381.861	3.136.535.129
1. Zemljište	011	267.265.679	266.181.866
2. Građevinski objekti	012	2.311.895.316	2.317.930.108
3. Postrojenja i oprema	013	376.104.567	248.450.715
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	124.803.000	130.673.611
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	0	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017	60.135.188	51.569.130
8. Ostala materijalna imovina	018	27.747.474	34.428.752
9. Ulaganje u nekretnine	019	79.430.637	87.300.947
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0

6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	0	0
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	10.465.033	9.943.506
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	10.465.033	9.943.506
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	134.294.167	108.400.416
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	69.995.946	312.315.907
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	6.255.491	7.561.727
1. Sirovine i materijal	039	4.485.167	6.020.527
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	0
3. Gotovi proizvodi	041	0	0
4. Trgovačka roba	042	1.770.324	1.541.200
5. Predujmovi za zalihe	043	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	35.872.888	33.888.670
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	1.455.773	1.307.196
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	4.996.871	8.412.914

4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	346.182	708.274
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	23.814.186	8.357.689
6. Ostala potraživanja	052	5.259.876	15.102.597
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	1.621.440	1.977.760
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	1.621.440	1.977.760
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	0	0
9. Ostala financijska imovina	062	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	26.246.127	268.887.750
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	6.543.582	9.197.449
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	3.487.424.1 40	3.599.397.7 48
F) IZVANBILANČNI ZAPISI PASIVA	066	0	0

A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067	1.892.605.067	2.060.198.222
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	1.277.985.565	1.277.985.565
II. KAPITALNE REZERVE	069	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	55.752.609	55.752.609
1. Zakonske rezerve	071	39.312.998	39.312.998
2. Rezerve za vlastite dionice	072	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	0	0
4. Statutarne rezerve	074	2.228.631	2.228.631
5. Ostale rezerve	075	14.210.980	14.210.980
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)	077	0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (odnosno raspoložive za prodaju)	078	0	0
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081	0	0
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	083	654.072.122	529.871.335
1. Zadržana dobit	084	654.072.122	529.871.335
2. Preneseni gubitak	085	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	086	-124.200.787	168.174.800
1. Dobit poslovne godine	087	0	168.174.800
2. Gubitak poslovne godine	088	124.200.787	0

VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	089	28.995.558	28.413.913
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	090	104.293.468	118.607.944
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	091	2.524.042	2.935.336
2. Rezerviranja za porezne obveze	092	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	093	32.300.000	35.013.893
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	094	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	095	0	0
6. Druga rezerviranja	096	69.469.426	80.658.715
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	097	936.332.435	1.088.822.710
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	098	1.453.038	737.779
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	099	247.285.507	236.299.805
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	100	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	101	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	102	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	103	639.187.772	817.264.226
7. Obveze za predujmove	104	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	105	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	106	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	107	39.177.580	25.488.465
11. Odgođena porezna obveza	108	9.228.538	9.032.435

D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	109	552.587.629	329.117.876
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	110	5.753.740	6.262.967
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	111	464.449.206	87.921.130
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	112	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	113	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	114	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	115	13.545.612	106.816.760
7. Obveze za predujmove	116	20.420.815	17.969.891
8. Obveze prema dobavljačima	117	21.879.688	40.370.222
9. Obveze po vrijednosnim papirima	118	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	119	17.055.529	40.085.483
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	120	5.335.792	25.447.226
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	121	0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	122	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	123	4.147.247	4.244.197
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	124	1.605.541	2.650.996
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	125	3.487.424.140	3.599.397.748
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	126	0	0

RAČUN DOBITI I GUBITKA			
u razdoblju 01.01.2021 do 31.12.2021			
u kunama			
Obveznik: Maistra d.d.			
Naziv pozicije	AOP ozna ka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 002 do 006)	001	617.397.815	1.230.308.34 4
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	002	958.942	1.515.638
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	003	509.274.990	1.140.647.73 4
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	004	0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	005	15.819.722	12.176.438
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	006	91.344.161	75.968.534
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 008+009+013+017+018+019+022+029)	007	742.447.198	1.003.222.45 9
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	008	0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 010 do 011)	009	202.003.868	366.191.533
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	010	91.072.213	167.880.002
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	011	2.106.516	3.063.436
<i>c) Ostali vanjski troškovi</i>	012	108.825.139	195.248.095
3. Troškovi osoblja (AOP 014 do 016)	013	184.939.234	262.912.499
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	014	126.067.984	182.095.012
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	015	33.286.943	44.975.865
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	016	25.584.307	35.841.622
4. Amortizacija	017	242.050.099	247.339.157

5. Ostali troškovi	018	30.973.498	43.019.996
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 020+021)	019	0	0
<i>a) dugotrajne imovine osim financijske imovine</i>	020	0	0
<i>b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine</i>	021	0	0
7. Rezerviranja (AOP 023 do 028)	022	3.100.000	3.125.187
<i>a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze</i>	023	0	411.294
<i>b) Rezerviranja za porezne obveze</i>	024	0	0
<i>c) Rezerviranja za započete sudske sporove</i>	025	3.100.000	2.713.893
<i>d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava</i>	026	0	0
<i>e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima</i>	027	0	0
<i>f) Druga rezerviranja</i>	028	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	029	79.380.499	80.634.087
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 031 do 040)	030	2.527	1.473.062
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	031	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	032	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	033	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	034	0	0

5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	035	160	161.439
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	036	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	037	2.367	4.278
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	038	0	1.307.345
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	039	0	0
10. Ostali financijski prihodi	040	0	0
IV. FINACIJSKI RASHODI (AOP 042 do 048)	041	43.701.999	35.268.143
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	042	24.594.975	17.220.646
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	043	103	39
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	044	15.916.635	18.047.458
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	045	3.190.286	0
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	046	0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	047	0	0
7. Ostali financijski rashodi	048	0	0
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	049	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	050	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	051	0	0

VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	052	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 001+030+049+050)	053	617.400.342	1.231.781.406
X. UKUPNI RASHODI (AOP 007+041+051 + 052)	054	786.149.197	1.038.490.602
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 053-054)	055	-168.748.855	193.290.804
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 053-054)	056	0	193.290.804
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 054-053)	057	-168.748.855	0
XII. POREZ NA DOBIT	058	-41.751.576	25.697.649
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 055-059)	059	-126.997.279	167.593.155
1. Dobit razdoblja (AOP 055-059)	060	0	167.593.155
2. Gubitak razdoblja (AOP 059-055)	061	-126.997.279	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 063-064)	062	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	063	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	064	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	065	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 062-065)	066	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 065-062)	067	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			

XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 055+062)	068	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 068)	069	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 068)	070	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 058+065)	071	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 068-071)	072	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 068-071)	073	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 071-068)	074	0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 076+077)	075	-126.997.279	167.593.155
1. Pripisana imateljima kapitala matice	076	-124.200.787	168.174.800
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	077	-2.796.492	-581.645
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	078	-126.997.279	167.593.155
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 80 + 87)	079	0	0
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 081 do 085)	080	0	0
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	081	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	082	0	0
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i	083	0	0

gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze			
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	084	0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	085	0	0
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	086	0	0
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (AOP 088 do 095)	087	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	088	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	089	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	090	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	091	0	0
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	092	0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	093	0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	094	0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	095	0	0
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	096	0	0

V. NETO OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 080+087 - 086 - 096)	097	0	0
VI. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 078+097)	098	-126.997.279	167.593.155
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VII. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 100+101)	099	-126.997.279	167.593.155
1. Pripisana imateljima kapitala matice	100	-124.200.787	168.174.800
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	101	-2.796.492	-581.645

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda			
u razdoblju 01.01.2021. do 31.12.2021.			
u kunama			
Obveznik: Maistra d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	- 168.748.85 5	193.290.80 4
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	313.860.88 4	299.072.77 3
<i>a) Amortizacija</i>	003	242.050.09 9	247.339.15 7

<i>b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine</i>	004	6.838.832	4.401.404
<i>c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine</i>	005	66.800	-356.320
<i>d) Prihodi od kamata i dividendi</i>	006	-347.894	-4.278
<i>e) Rashodi od kamata</i>	007	40.857.138	35.268.103
<i>f) Rezerviranja</i>	008	21.160.573	14.314.476
<i>g) Tečajne razlike (nerealizirane)</i>	009	3.001.119	-1.764.749
<i>h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke</i>	010	234.217	-125.020
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	145.112.029	492.363.577
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	-28.760.850	48.064.699
<i>a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza</i>	013	-17.927.643	52.582.985
<i>b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja</i>	014	-10.477.100	-5.335.618
<i>c) Povećanje ili smanjenje zaliha</i>	015	2.860.936	-1.306.238
<i>d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala</i>	016	-3.217.043	2.123.570
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	116.351.179	540.428.276
4. Novčani izdaci za kamate	018	-19.290.275	-30.180.044
5. Plaćeni porez na dobit	019	4.840.254	0
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	101.901.158	510.248.232
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			

1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	0	3.451.856
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata	022	0	0
3. Novčani primici od kamata	023	0	0
4. Novčani primici od dividendi	024	0	73.355
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	0	0
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	0	3.525.211
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	- 200.693.55 9	- 152.740.34 1
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	0	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	- 200.693.55 9	- 152.740.34 1
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	- 200.693.55 9	- 149.215.13 0
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0

2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	262.700.00 0	305.558.17 8
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	262.700.00 0	305.558.17 8
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	- 209.606.40 4	- 419.438.84 0
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	-2.421.108	-4.510.817
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	- 212.027.51 2	- 423.949.65 7
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	50.672.488	- 118.391.47 9
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	-48.119.913	242.641.62 3
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	74.366.040	26.246.127
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	26.246.127	268.887.75 0

BILANCA			
stanje na dan 31.12.2020			
u kunama			
Obveznik: MAISTRA d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznak a	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	3.432.529.5 93	3.410.884.6 12
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	19.391.515	18.743.551
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	8.841.956	8.992.028
3. Goodwill	006	9.714.228	9.714.223
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	835.331	37.300
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	3.309.356.8 72	3.247.381.8 61
1. Zemljište	011	280.151.447	267.265.679
2. Građevinski objekti	012	2.379.106.9 13	2.311.895.3 16

3. Postrojenja i oprema	013	358.144.325	376.104.567
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	164.311.806	124.803.000
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	5.292.689	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017	40.079.493	60.135.188
8. Ostala materijalna imovina	018	29.394.383	27.747.474
9. Ulaganje u nekretnine	019	52.875.816	79.430.637
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	0	0
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	11.042.511	10.465.033
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0

2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	11.042.511	10.465.033
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	92.738.695	134.294.167
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	110.683.555	69.995.946
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	9.233.487	6.255.491
1. Sirovine i materijal	039	6.825.332	4.485.167
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	0
3. Gotovi proizvodi	041	0	0
4. Trgovačka roba	042	2.291.095	1.770.324
5. Predumovi za zalihe	043	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	117.060	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	25.395.788	35.872.888
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	1.715.838	1.455.773
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	9.065.394	4.996.871
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	769.917	346.182
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	10.470.664	23.814.186
6. Ostala potraživanja	052	3.373.975	5.259.876
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	1.688.240	1.621.440
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0

3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	1.688.240	1.621.440
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	0	0
9. Ostala financijska imovina	062	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	74.366.040	26.246.127
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	9.594.158	6.543.582
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	3.552.807.306	3.487.424.140
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	0	0
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	2.019.602.346	1.892.605.067
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	1.277.985.565	1.277.985.565
II. KAPITALNE REZERVE	069	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	48.286.927	55.752.609
1. Zakonske rezerve	071	31.847.316	39.312.998
2. Rezerve za vlastite dionice	072	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	0	0
4. Statutarne rezerve	074	2.228.631	2.228.631

5. Ostale rezerve	075	14.210.980	14.210.980
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078	0	0
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	501.891.308	654.072.122
1. Zadržana dobit	082	501.891.308	654.072.122
2. Preneseni gubitak	083	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	159.646.496	- 124.200.787
1. Dobit poslovne godine	085	159.646.496	0
2. Gubitak poslovne godine	086	0	124.200.787
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	31.792.050	28.995.558
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	83.132.895	104.293.468
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	3.032.277	2.524.042
2. Rezerviranja za porezne obveze	090	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	29.200.000	32.300.000
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	0	0
6. Druga rezerviranja	094	50.900.618	69.469.426
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	1.059.604.2 11	936.332.435

1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	2.162.441	1.453.038
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	398.007.374	247.285.507
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	619.463.004	639.187.772
7. Obveze za predujmove	102	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105	30.546.751	39.177.580
11. Odgođena porezna obveza	106	9.424.641	9.228.538
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	380.539.674	552.587.629
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	4.052.140	5.753.740
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	251.536.831	464.449.206
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	18.661.232	13.545.612
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	0	0
7. Obveze za predujmove	114	15.348.530	20.420.815
8. Obveze prema dobavljačima	115	41.832.344	21.879.688

9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117	28.210.400	17.055.529
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	17.079.577	5.335.792
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119	0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121	3.818.620	4.147.247
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	9.928.180	1.605.541
F) UKUPNO - PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	3.552.807.306	3.487.424.140
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	0	0

RAČUN DOBITI I GUBITKA			
u razdoblju 01.01.2020 do 31.12.2020			
u kunama			
Obveznik: MAISTRA d.d.			
Naziv pozicije	AOP ozna ka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	1.299.615.114	617.397.815
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	7.299.142	958.942
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	1.250.870.701	509.274.990

3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	74.265	15.819.722
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	41.371.006	91.344.161
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	1.070.884.750	742.447.198
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	408.861.328	202.003.868
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	134	197.108.228	91.072.213
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	135	3.259.260	2.106.516
<i>c) Ostali vanjski troškovi</i>	136	208.493.840	108.825.139
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	278.958.564	184.939.234
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	138	192.436.637	126.067.984
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	139	48.053.733	33.286.943
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	140	38.468.194	25.584.307
4. Amortizacija	141	229.741.842	242.050.099
5. Ostali troškovi	142	47.892.084	30.973.498
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	0	0
<i>a) dugotrajne imovine osim financijske imovine</i>	144	0	0
<i>b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine</i>	145	0	0
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	782.893	3.100.000
<i>a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze</i>	147	782.893	0
<i>b) Rezerviranja za porezne obveze</i>	148	0	0
<i>c) Rezerviranja za započete sudske sporove</i>	149	0	3.100.000
<i>d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava</i>	150	0	0

e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	0	0
f) Druga rezerviranja	152	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	153	104.648.039	79.380.499
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	19.867	2.527
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	0	160
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	19.867	2.367
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	0	0
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od financijske imovine	163	0	0
10. Ostali financijski prihodi	164	0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	42.189.643	43.701.999
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	25.470.008	24.594.975
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	0	103

3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	16.124.159	15.916.635
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	595.476	3.190.286
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170	0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171	0	0
7. Ostali financijski rashodi	172	0	0
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	1.299.634.98 1	617.400.342
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	1.113.074.39 3	786.149.197
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	186.560.588	-168.748.855
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	186.560.588	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	-168.748.855
XII. POREZ NA DOBIT	182	24.936.273	-41.751.576
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	161.624.315	-126.997.279
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	161.624.315	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	-126.997.279
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			

XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	161.624.315	-126.997.279
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200	159.646.496	-124.200.787
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	1.977.819	-2.796.492
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			

I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	161.624.315	-126.997.279
II. OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209	0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	0
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	0	0
V. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	161.624.315	-126.997.279
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215	161.624.315	-126.997.279
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	159.646.496	-124.200.787

2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217	1.977.819	-2.796.492
---	------------	-----------	------------

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda			
u razdoblju 01.01.2020. do 31.12.2020.			
u kunama			
Obveznik: MAISTRA d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	186.560.58 8	- 168.748.85 5
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	253.160.74 9	313.860.88 4
a) Amortizacija	003	229.741.84 2	242.050.09 9
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	92.959	6.838.832
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	0	66.800
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-68.049	-347.894
e) Rashodi od kamata	007	0	40.857.138
f) Rezerviranja	008	23.393.997	21.160.573
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	0	3.001.119

<i>h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke</i>	010	0	234.217
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	439.721.33 7	145.112.02 9
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	4.954.281	-28.760.850
<i>a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza</i>	013	-40.130.355	-17.927.643
<i>b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja</i>	014	22.125.346	-10.477.100
<i>c) Povećanje ili smanjenje zaliha</i>	015	-2.730.727	2.860.936
<i>d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala</i>	016	25.690.017	-3.217.043
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	444.675.61 8	116.351.17 9
4. Novčani izdaci za kamate	018	-33.026.986	-19.290.275
5. Plaćeni porez na dobit	019	15.748.476	4.840.254
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	427.397.10 8	101.901.15 8
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	0	0
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022	0	0
3. Novčani primici od kamata	023	0	0
4. Novčani primici od dividendi	024	0	0
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	0	0
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	0	0

III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	0	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	- 392.832.74 4	- 200.693.55 9
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	0	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	- 392.832.74 4	- 200.693.55 9
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	- 392.832.74 4	- 200.693.55 9
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	698.177.34 7	262.700.00 0
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	698.177.34 7	262.700.00 0
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	- 672.425.59 3	- 209.606.40 4

2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	0	-2.421.108
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	-2.927.604	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	- 675.353.19 7	- 212.027.51 2
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	22.824.150	50.672.488
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANNIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	57.388.514	-48.119.913
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	16.977.526	74.366.040
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	74.366.040	26.246.127

Prilog 3. Popis formula

$$\text{Koeficijent trenutne likvidnosti} = \frac{\text{Novac} + \text{novčani ekvivalenti} + \text{utržive vrijednos.}}{\text{Kratkoročne obveze}}$$

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{novac} + \text{novčani ekvivalenti} + \text{utržive vr.} + \text{potraživanja}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

$$\text{Koeficijent financijske stabilnosti} = \frac{\text{Dugotrajne imovina}}{\text{glavnica} + \text{dugoročne obveze}}$$

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Ukupna imovina}}$$

$$\text{Koeficijent financiranja} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Glavnica}}$$

$$\text{Koeficijent pokrića troškova kamata} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Trošak kamata}}$$

$$\text{Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupni rashodi}}$$

$$\text{Neto rentabilnost imovine} = \frac{\text{Neto dobit} + \text{kamate}}{\text{Stanje imovine}}$$

$$\text{EBITDA} = \text{Prihodi} - \text{Rashodi bez kamata, poreza i amortizacije}$$

$$\text{EBIT} = \text{EBITDA} - \text{amortizacija}$$

$$\text{Z - score} = 1,2 X1 + 1,4 X2 + 3,3 X3 + 0,6 X4 + 1 X5$$

SAŽETAK

Turizam i hotelijerstvo usko su povezani pojmovi, a zajednički rade cjelinu koja dominira svjetskim gospodarstvom. Pojam turizma seže u daleku prošlost, kada su odmor, rekreacija i putovanja bili dostupni samo najrazvijenijim slojevima stanovništva. Postepenim razvojem svijeta, dolazi do razvoja gospodarskih djelatnosti i novca, pa sve više ljudi počinje koristiti svoj dohodak u turističke svrhe. Danas, od turizma kakav je bio u prošlosti ostala je samo riječ, a usluga kao takve doživjela je drastične promjene.

Valamar Rivera d.d. i Maistra d.d. su poduzeća koja razvijaju svoje poslovanje preko 50 godina te su kroz to vrijeme prošli različite faze ekonomskih ciklusa te gospodarskih i ratnih zbivanja. Međutim, to ih nije spriječilo da svoje poslovanje prilagođavaju uvjetima u kojima se nalaze i iskorištavaju mogućnosti koje je nudila Jadranska obala. Danas, oni spadaju pod najveća turistička poduzeća koja posluju u RH, te zajednički godišnje uprihode više od 2,5 mlrd. Kuna, a tokom turističke sezone zapošljavaju preko 6.000 ljudi. Time, svakako doprinose razvoju gospodarstva RH, te lokalnih i regionalnih zajednica. U ovome radu, analizirati će se njihovo poslovanje kroz 2019., 2020. i 2021. godinu.

SUMMARY

Tourism and hotel industry are closely related terms, and together they form a unity that dominates the world economy. The term of tourism goes back to the distant past, when vacation, recreation and travel were available only to the most developed class of the population. With the gradual development of the world, development of economic activity and money took place, so more and more people begin to use their income for tourism purposes. Today, the use of a term „tourism“ is the same as in the past but service as such has undergone drastic changes.

Valamar Rivera d.d. and Maistra d.d. are companies that have been developing their business for over 50 years and have gone through different phases of economic cycles and economic and war events during that time. However, this did not prevent them from adapting their business to the conditions in which they found themselves and taking advantage of the opportunities offered by the Adriatic coast. Today, they are among the largest tourism companies operating in the Republic of Croatia, and they collectively generate more than 2.5 billion HRK in annual revenue and during the tourist season they employ over 6,000 people. Thus, they certainly contribute to the development of the economy of the Republic of Croatia, as well as local and regional communities. In this work, their business will be analyzed through 2019., 2020. and 2021, year,